

MAALLIKKOTUOMARI

Suomen mallikkotuomarit ry - Finlands Lekmanndomare rf 1/2020

SISÄLLYS

Pääkirjoitus.....	3
Lautamiespäivät Oulussa.....	4 - 59
Tuomioistuinvirasto	8 - 10
Avustaminen seksuaalirikosasioissa	11 - 13
Esitutkinta seksuaalirikosasioissa	14 - 19
Oikeudenkäynti seksuaalirikosasioissa	20 - 24
Seksuaalirikosasiat ja media	24 - 34
Mediavastuutuomari, kärjätuomari Ahti Kontturi	24 - 29
Turvallinen Oulu, projekti.....	30 - 43
Oikeustoimittaja Susanna Kemppainen	44 - 45
Kuvia Oulusta.....	46 - 49
Suomen Maallikkotuomarit ry:n uusi hallitus.....	50 - 52
Kunniapuheenjohtaja Hilka Isoaho on poissa.....	53
Herastumarin nimityksiä Oulun kärjäoikeudessa.....	54
Ansioituneita lautamiehiä palkittiin Joensuussa.....	55
Satakunnan Maallikkotuomarit ry tervehtii.....	56
Tervetuloa Hämeenlinnaan.....	57 - 63
Ilmoittautumislomake Hämeenlinnaan.....	64
Lautamiestarvikkeet.....	65
Jäsenedut ja jäsenyys.....	66

Suomen Maallikkotuomarit ry:n tilinumero on muuttunut 1.12.2020 alkaen.
Uusi: Länsi-Suomen Osuuspankki FI64 5700 8120 5960 31

§ Maallikkotuomari

Yhdistyksen kotisivut
www.maallikkotuomarit.fi

Julkaisija

Suomen Maallikkotuomarit ry
Finlands Lekmannadomare rf

Päätoimittaja

Marge Miettinen
Yliopistonkatu 34 B 20
40100 Jyväskylä
marge.mietti@gmail.com

Valokuvat

Marge Miettinen,
Olavi Kuikka

Taitto

Marge Miettinen

Osoitteenmuutokset

Marge Miettinen
Yliopistonkatu 34 B 20
40100 Jyväskylä
marge.mietti@gmail.com

PÄÄKIRJOITUS

Elämme muuttuvassa tilantes- sa

Vuosi 2020 on tuonut muutoksia ja haasteita, elämme muuttuvassa maailmassa.

Kuka olisi uskonut vuoden alussa näitä tapahtumia mitä on tapahtunut, lähinnä tarkoitan COVID-19 aiheuttamaa muutosta. Maaliskuussa tuntui, että kaikki pysähtyy, kun koulut ja ravintolat laitettiin kiinni ja Uusimaa eristettiin. Kaupungit olivat päivisin tyhjiä, puhumattakaan oista. Myös meitä se koski sillä kevään lautamiespäivä ja vuosikokous pystyttiin vasta järjestämään syyskuussa Oulussa ja samalla koulutusristeily jäi väliin.

Tämä on vaikuttanut lautamiestoimintaan yhdessä supistusten kanssa, miten lautamiehiä käytetään oikeusistunnoissa. Keväällä paljon istuntoja peruttiin ja samalla ruuhkautuivat käräjät syksyä kohden. Kuitenkin oikeuslaitosten resurssit ovat rajalliset, eikä sielläkään pystytä mahdottomiin. Vuoden 2020 alusta siirtyivät oikeuslaitokset ja lautamiehet uuden tuomioistuinviraston alaisuuteen oikeusministeriöstä. Samalla myös saimme tietää, että virastoon ei ole lainkaan budjetoitu rahaa koulutusavustuksiin, joita olemme saaneet järjestämiimme koulutuksiin. Raha on käytetty lähinnä koulutustiloihin ja kouluttajien kustannuksiin. Nyt pitää miettiä miten saamme tämän asian hoidettua. Oulussa saimme pääjohtaja Riku Jaakkolalta lohtua, että Tuomioistuinvirasto järjestää kyllä koulutusta, yhteistyössä Suomen Maallikkotuomareiden kanssa, mutta ei jaa taloudellista tukea.

Nykyisen hallituksen ohjelmaan kuuluu lautamiesjärjestelmän säilyttäminen, joten juuri nyt ei ole huolta lautamiesjärjestelmän loppumisesta Suomen oikeusjärjestelmässä. Mutta mitä sitten seuraavien eduskuntavaalien jälkeen tapahtuu, silloin pitää heti vaikuttaa ja ottaa kantaa asiaan. Vuonna 2021 on kunnallisvaalien aika ja sen jälkeen valitaan ainakin nyt tiedossa olevan päätöksen mukaan samalla tavalla ja yhtä suuri määrä lautamiehiä kuin viimeksi. Kuka sitten tietää mitä neljän vuoden kuluttua tapahtuu, mutta voimme ainakin vähän aikaa odottaa. Asian eteen kuitenkin pitää tehdä töitä, että seuraavankin hallituksen ohjelmaan kuuluu lautamiesjärjestelmä säilyttäminen.

Nykyiset lautamiehet voisivat viedä viestiä kuntiin. Kun uusia valintoja tehdään, niin tähdentää valituille lautamiehille tehtävän sisältöä. Lautamiehen tehtävä ei ole sama kuin muiden lautakuntien tehtävä.

Oulussa valittiin myös Suomen Maallikkotuomarit ry:lle uusi puheenjohtaja ja hallitus.

Nöyrästi kiittolisena siitä luottamuksesta, kun sain vastuun alkaa toimimaan puheenjohtajan tehtävässä. Jounin jäljiltä tehtävää on helppo jatkaa, ja pyrin hoitamaan tehtävän parhaani mukaan. Myös koko muu hallitus on uusi, samalla olemme jakaneet tehtäviä uusiksi. Järjestösihteerin työ taakkaa olemme keventäneet hallituksen kesken.

Lautamiespäivät ja vuosikokous keväällä 2021 on Hämeenlinnassa. Järjestelyt ovat aikataulussa, luennot ovat mielenkiintoisen aihepiirin ympärillä. Kaikki tapahtuu lähietäisyyksillä toisistaan ja iltajuhlan yhteydessä vietämme yhdistyksen 50-v. juhlaa.

Janne Heilimä

Lautamiespäivät Oulussa 12.-13.9.2020

Lauantai 12.9.

Päivän teema: ”Seksuaalirikosasioiden käsittely oikeudenkäynnissä”

9.00-11.00	Osallistujien vastaanotto, ilmoittautuminen ja tulokahvit
11.00-11.15	Lautamiespäivien avaus
	Oulun Käräjäoikeuden lautamiehet ry, Paula Halonen herastuomari
11.15-11.45	Oulun käräjäoikeuden tervehdys
	Laamanni Antti Savela
	Ajankohtaista oikeushallinnosta
	Ylijohtaja Riku Jaakkola, Tuomioistuinvirasto
11.45-12.15	Avustaminen seksuaalirikosasioissa
	Asianajaja Kari Eriksson Asianajotoimisto Kari Eriksson Oy
12.15- 12.45	Esitutkinta seksuaalirikosasioissa, rikoskomisario Antti Palokangas, Oulun poliisilaitos
12.45-13.30	Lounas
13.30-14.00	Oikeudenkäynti seksuaalirikosasioissa
	Laamanni Antti Savela , Oulun Käräjäoikeus
14.00-14.15	Tauko, huoneiden vastaanotto
14.15-15.15	Seksuaalirikosasiat ja media
	Mediavastuutuomari, käräjätuomari Ahti Kontturi, Oulun käräjäoikeus
	Oikeustoimittaja Susanna Kemppainen, sanomalehti Kaleva
	Turvallinen Oulu, projektijohtaja Kati Kaarlejärvi
15.15 Päivän päätössanat	
	Suomen Maallikkotuomarit ry:n puheenjohtaja Jouni Elomaa
15.30 Päätöskahvit	
18.00-19.00	Oulun kaupungin vastaanotto Oulu 10 , Torikatu 10
20.00--	Illallinen Scandic Station hotelli, taustamusiikista huolehtii HenryO

Sunnuntai 13.9.

- 9.00 Lautamieskirkko, tuomiorovasti Satu Saarinen
- 11.00 Maallikkotuomarit ry:n Vuosikokous

Lautamiespäivät Oulussa 12.-13.9.2020

Herastuomari Paula Halonen avasi Lautamiespäivät Oulun Käräjäoikeuden Lautamiehet ry:n isännöimänä.

Oulun käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluu 13 kuntaa. Lautamiehiä tuomiopiirin alueella on 74. Oulun käräjäoikeus kuuluu Rovaniemen hovioikeuspiiriin.

Herastuomari
Paula Halonen

Suomen Maallikkotuomarit ry:n väis-tyvä puheenjohtaja Jouni Elomaa avasi Lautamiespäivät. Jouni Elomaa on toiminut puheenjohtajana vuodes-ta 2014.

Puheenjohtaja
Jouni Elomaa

K = kansliat
ip = istuntopaikat

Hallinnollinen kanslia:
keltainen laatikko

Laamanni

Antti Savela lausui Oulun käräjäoikeuden tervehdysten. Hän kävi myös läpi tällä hetkellä Suomessa toimivat käräjäoikeuksien istuntopaikat, kansliat sekä hallinnolliset kansliat.

Tuomioistuinviraston ylijohtaja **Riku Jaakkola** kertoi kuulumisia Tuomioistuinvirastosta. Lautamiehet valitaan 2021 ensitiseen tapaan, Tuomioistuinvirasto ei vielä ehdi ottaa asiaa hoitaakseen. Hän mainitsi myös lautamiesten palkkiot, joita on tarkistettu viimeksi 2002. Aikomuksena on korottaa palkkioita 6%. Rahoitusta korotukseen ei ole toistaiseksi saatu.

Tuomioistuinvirasto on perustettu huolehtimaan tuomioistuineläytöksen keskushallintotehtävistä.

- Tuomioistuinvirasto toimii oikeusministeriön hallinnonalalla, mutta se on itsenäinen keskusvirasto.
- Viraston perustamisen edellyttämät tuomioistuinlain muutokset(L 209/2019) tulivat voimaan ja virasto aloitti toimintansa 1.1.2020.
- Virasto sijaitsee Vantaan Tikkurilassa.

Tuomioistuinviraston perustamisen tavoite

- Korostaa tuomioistuinten rakenteellista riippumattomuutta
- Edistää tuomioistuinten hallintotehtävien tehokasta ja tuloksellista hoitamista sekä
- Vahvistaa tuomioistuinten lainkäyttötoiminnan korkeaa laatua ja oikeusvarmuutta

->Tuomioistuimet voivat entistäkin paremmin keskittyä ydintehtäväänsä eli lainkäyttöön.

Tuomioistuinviraston tehtävät

Tuomioistuinvirasto huolehtii tuomioistuinlaitoksen toimintaedellytyksistä ja kehittämisestä. Virasto toimii tiiviissä yhteistyössä oikeusministeriön ja tuomioistuinten kanssa. Tuomioistuinvirastolle siirtyi oikeusministeriössä aiemmin hoidetut tuomioistuinlaitosta koskevat keskushallintotehtävät, mm.

- Kehittäminen ja ohjaus, koulutus	- Kirjanpito ja maksuliikenne
- Tulosohjaus, raportointi ja seuranta	- EU ja KV-yhteistyö
- Virkajärjestely ja VES-asiat (1.1.2021)	- Lainsäädäntö-, toimenpide- ja kehittämishankkeiden aloittaminen
- Toimitilahallinto ja turvallisuus	- Viestintään liittyvät tuomioistuimia tukevat tehtävät ja sen suunnittelu
- Tietojärjestelmien ylläpito- ja kehittämistehtävät	

Oikeusministeriö hoitaa

OM hoitaa edelleen tuomioistuinlaitosta koskevat ns. valtioneuvostotason tehtävät

- Strateginen ohjaus ja kehittäminen (ml. hallitusohjelman toteuttaminen ja seuranta)
- Talousarvio- ja kehysvalmistelu
- Säädösvalmistelu
- Tuomarinimitykset ja lautakuntiin liittyvät esittelytehtävät
- Toimitilat (strategia ja toimitilakonsepti)
- Vuokrasopimuksia koskeva päätöksenteko (>200 000 euroa)
- Tietojärjestelmien ylläpitoon ja kehittämiseen liittyvät ohjaus- ja koordinoitavastuut
- Hallinnonalan yhteiset henkilöstö- ja taloushallinnon tehtävät
- Viestintä (mm. oikeus.fi –ylläpito)
- KV-oikeudenhoidon tehtävät

Tuomioistuinviraston organisaatio

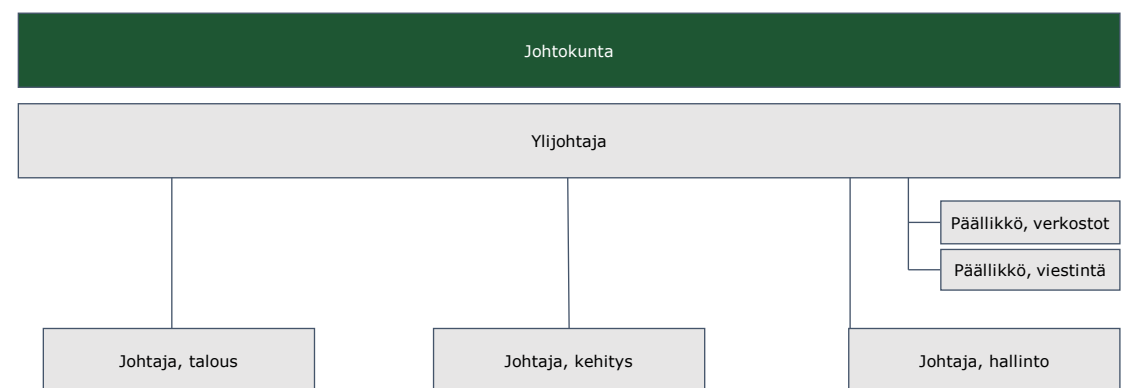
Ylintä päätösvaltaa käyttää tuomarienemmistöinen **johtokunta**, jossa on kuusi tuomarijäsentä, yksi tuomioistuinten muuhun henkilöstöön kuuluva jäsen sekä yksi jäsen, jolla on erityisesti julkishallinnon johtamisen asiantuntemusta.

Viraston päivittäisesti toiminnasta vastaa päätoiminen **ylijohtaja**.

Henkilöstön määrä on vähintään 45 henkilötyövuotta.

Viraston vuosittaiset toimintamenot ovat noin 3,5 – 4 milj. euroa.

Tuomioistuinviraston organisaatio

Johtokunta ja ylijohtaja

- Tuomioistuinviraston ylijohtaja **Riku Jaakkola** (1.1.2020 – 31.12.2024)
- Tuomioistuinviraston johtokunta viisivuotiskaudella 4.4.2019 – 3.4.2024:

• oikeusneuvos Asko Välimaa, korkein oikeus• varajäsen oikeusneuvos Kirsti Uusitalo, korkein oikeus• oikeusneuvos Irma Telivuo, korkein hallinto-oikeus• varajäsen oikeusneuvos Timo Rabinä, korkein hallinto-oikeus• hovioikeudenlaamanni Asko Nurmi, Turun hovioikeus• varajäsen hovioikeudenneuvos Aki Rasilainen, Itä-Suomen hovioikeus• laamanni Antti Savela, Oulun kärjäoikeus• varajäsen laamanni Tuija Turpeinen, Pohjois-Karjalan kärjäoikeus	• Ylituomari Ann-Mari Pitkäranta, Hämeenlinnan hallinto-oikeus• Varajäsen ylituomari Petri Saukko, Itä-Suomen hallinto-oikeus• Vakuutus oikeustuomari Minna Markkanen, vakuutus oikeus• Varajäsen markkinaoikeustuomari Nina Korjus, markkinaoikeus• Hallintosihteeri Marja Häkkinen, Päijät-Hämeen kärjäoikeus• Varajäsen hallintosihteeri Sirpa Saviniemi, Pirkanmaan kärjäoikeus• Varatuomari Juhani Jokinen• Varajäsen oikeusapu- ja edunvalvontapiirin johtaja Esa Kyllästinen

Tuomioistuinvirasto
Domstolsverket

Tuomioistuinvirasto
Käyntiosoite: Silkkitehtaantie 5 C, Vantaa
Postiosoite: PL 100, 00085 Tuomioistuinvirasto
Puhelinvaihte:
029 56 50500 (suomenkielinen)
029 56 50440 (ruotsinkielinen)
Sähköposti: [tuomioistuinvirasto\(at\)oikeus.fi](mailto:tuomioistuinvirasto(at)oikeus.fi)

Tuomioistuinvirasto
Domstolsverket

Asianajaja **Kari Eriksson**, Asianajotoimisto Kari Erikson oy:stä.

AVUSTAJAN TYÖ LASTA KOSKEVISSA SEKSUAALIRIKOSASIOISSA

1. Asiakkaan kohtaaminen

Asiakkaan tehtävä on kaikissa asioissa auttaa päämiestään, olipa kysymys asianomistajasta tai vastaavasta. Auttaminen on laaja käsite ja tarkoittaa paljon muutakin kuin itse juttuun liittyviä asioita. Keskustelu ja ymmärtäminen on iso osa asianajajan työstä. Asiakkaan oikealla kohtaamisella on merkitystä koko asiakassuhteen syntymiselle. Asianajajan ja asiakkaan välillä tulee vallita luottamussuhde, jotta jutun hoitaminen voisi menestyksekkäästi onnistua.

Avustajalla on kontakti rikoksen uhriin tai tekijään aika usein heti rikostapahtuman jälkeen. Asiakkaan kohtaaminen ja se, miten se tapahtuu ja onnistuu, on usein ratkaisevaa koko jutun hoitamisen kannalta. On myös harkittava onko jo esitutkinnan aikana sellaisia asioita, joita on tarkennettava tutkinnassa. Asioita, joista on laadittava lisätutkintapyyntö poliisille.

1.1. Lapsi

Lapsiasioissa lapsen kohtaaminen on hyvin vaativaa. Lapsen ikä, kehitystaso ja se ympäristö, missä hän elää on otettava kohtaamisessa huomioon. Sitä ikävää asiaa, jonka kohteeksi hän on joutunut, on kyettävä käsittelemään jollakin tasolla vaikka se on vaikeaa. Vähintäänkin lapselle on pystyttävä klertomaan, miksi poliisi tai juttuun liittyvät asiantuntijat kuulevat häntä ja kuinka tärkeää on se, että nämä, usein ikäviltä tuntuvat vaiheet, käydään läpi.

Lapsiasioissa on kohdattava myös lapsen vanhemmat. Lähes aina lapsen vanhemmat kärsivät kovasti asiasta. Lapseen kohdistunut rikos on heille järkytys. Miten tällainen asia on voinut sattua meidän lapselle.

Usein hyväksikäyttöihin liittyy se, että hyväksikäyttäjä on lapsen läheinen. Myös tämä aiheuttaa vanhemmissa ristiriitaisia tuntemuksia. monta kertaa tuntuu siltä, että myös vanhemmillä tulisi olla oikeus kärsimyskorvaukseen. Niin raskas tilanne saattaa olla.

Tilanne on erittäin vaikea silloin, jos lapsen hyväksikäyttäjä on lapsen vanhempi. Useimmiten lapsi on näissä tilanteissa otettu huostaan tai on joka tapauksessa vain toisen vanhemman huostassa. Näissä tapauksissa mukana on yleensä vielä laajempi ihmismäärä. Isovanhemmat, lapsen läseiset ihmiset haluavat tukea lasta ja olla mukana asian selvittämisessä. Avustajan kannalta tämä ei välttämättä helpota tilannetta. Toisaalta läheisten kohtaaminen ja myötäoläminen kuuluu työhön. Asian tekee vaikeaksi se, että kysymys on arkaluontoisista, salassa pidettävistä asioista, joista ei saa kertoa prosessin aikana eikä sen jälkeenkään ulkopuolisille.

Lapselle teon ymmärtäminen on yleensä vaikeaa. Lapsi, varsinkaan pieni lapsi ei ajattele seksuaalisesti, Vaikka hän olisi ja pitkään ollut seksuaalisten tekojen kohteena. Lapsi ei välttämättä edes ymmärrä, että hänelle tehdään pahaa. Mitä pienemmästä lapsesta on kysymys, sitä todennäköisempää tämä on. Avustajan tulee pystyä ajattelemaan kokonaisuutta ja tekemään johtopäätöksiä lapsen edun mukaisella tavalla ollessaan lapsen avustajana.

1.2. Aikuinen epäilty

Lapsiin kohdistuvat rikokset paljastuvat harvoin siten, että lasta hyväksikäyttänyt henkilö ilmoitetaan poliisille. Teon, jonka epäilty itsekin tietää hyvin vääräksi, myöntäminen on vaikeaa usein mahdotonta. Kysymys on asiasta, josta tekijä itsekään ei ole ylpeä ja jota hän ei ehkä teon ulkopuolella halua edes ajatella.

Avustajan on kyettävä kohtaamaan myös epäilty asianmukaisella tavalla. Avustaja ei saa olla päämiehensä syyttäjä tai tuomari. Avustaja ei saa piitata ikävästä julkisuudesta tai yleisestä mielipiteestä. Avustajan tulee pystyä keskustelemaan asiakkaansa kanssa ja kunnioittamaan tämän ajatuksia, olipa epäilty rikos millainen hyvänsä, jos näin ei pysty tekemään, ei asiaa saa alkaa hoitamaan. Usein tämä voi olla avustajalle vaikeaa ja raskasta, mutta se on avustajan työtä.

Avustajan on hoidettava asiakkaan asiaa sekä esitutkinnassa että myöhemmin oikeudenkäynnissä. Mikäli avustajasta tuntuu, että hän ei jostain syystä näin kykene tekemään, juttua ei saa ottaa vastaan.

2. Esitutkinnasta ja oikeudenkäynnistä lapsiin kohdistuvissa seksuaalirikoksissa

Esitutkinta lapsiin kohdistuvissa rikoksissa poikkeaa huomattavasti tavallisista rikosasioista.

Lapsen kuuleminen esitutkinnassa tapahtuu tähän erikseen koulutuksen saaneen poliisin tai mahdollisesti ulkopuolisen asiantuntijan toimesta. Lapsen kuuleminen videoidaan ja epäillyllä ja hänen avustajalla on mahdollisuus nähdä videointi poliisilaitoksella ja tämän pohjalta esittää tarvittavia kysymyksiä, jotka poliisi sitten esittää lapselle uudessa videoidussa kuulemisessa.

Oikeudenkäynnissä lasta ei yleensä kuulla. Samat periaatteet, jotka liittyvät yleisesti rikosoikeudenkäyntiin eivät ole lasta koskevassa oikeudenkäynnissä voimassa. Lasta ei voi vastakuulustella eikä hänelle enää enää oikeudenkäynnin alettua voi esittää kysymyksiä. Tällöin kertomuksen testaaminen ei ole mahdollista, kuten normaalissa rikosoikeudenkäynnissä. Usein oikeudenkäynnin aikana tulee esille asioita, joihin pitäisi pystyä puuttumaan.

Toisaalta ymmärrettävää on se, että lapsen kannalta traumaattista tilannetta on pystyttävä käsittelemään hienotunteisesti ja siten, ettei suoritettavasta tutkimuksesta aiheudu lapselle enää lisää ikävää ja pahaa mieltä. Oikeudenkäynti normaalimuodossa ei taas ole lapsen kannalta mahdollista. Uudistuksia voisi kuitenkin tässä asiassa tehdä.

- Voisiko kuulemisessa olla, vaikkapa etänä, läsnä myös epäillyn avustaja ja kysymykset voitaisiin esittää jo ensimmäisen kuulemisen yhteydessä. Nyt kuulemisessa läsnä on yleensä aina lapsen edustajat, vanhemmat, edunvalvoja ja avustaja...
- Kuulemistilaisuus tulisi pyrkiä järjestämään siten, että mahdollinen lapsen kertomukseen vaikuttaminen jäisi mahdollisimman vähäiseksi, (sijaisvanhempi sivuhuoneessa.
- Mikäli lapsen kertomuksen läpikäynti tapahtuu edelleen vain videon kautta, tulisi video luovuttaa epäillyn avustajalle. Yksi katsominen poliisilaitoksella ei välttämättä tuo esille kaikkia asian hoitamisen kannalta tärkeitä asioita.

Usein muutokset perheolosuhteissa, avioerot, suuttumiest jne. saattavat vaikuttaa siihen, että asiassa annetaan virheellisiä kertomuksia tai jopa esitetään virheelisiä syytöksiä. Puolustautuminen monta vuotta sitten sattuneeksi väitettyä hyväksikäyttötapahtumaa kohtaan on vaikeaa.

Koko prosessi pyritään hoitamaan kuitenkin siten, että mahdollisesti jo paljon kärsinyt lapsi ei enää asian selvittämisen takia joutuisi kärsimään lisää. Tämä vaatimus antaa erityisesti avustajalle, toimipa hän kummalla puolella tahansa, paljon haastetta.

Rikoskomisario Antti Palokangas

Lautamiespäivät 12.-13.9.2020 Seksuaalirikosten tutkinta Oulussa

Rikoskomisario Antti Palokangas

Toimialue ja poliisiasemat

Kaksi maakuntaa Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun.
38 kuntaa.
Pinta-ala noin 61 600 km²
Asukasluku noin 479 000

Pääpoliisiasema: Oulu

Poliisiasemat: Kuusamo
Taivalkoski
Pudasjärvi
Haukipudas
Oulu
Muhos
Suomussalmi
Kuhmo
Sotkamo
Kajaani
Raahe
Kalajoki
Ylivieska
Haapavesi
Haapajärvi

7.12.2020

1

Esitutkinan järjestelyt Oulun poliisilaitoksella

- Päivittäisrikostutkinta – Vaativa rikostutkinta
 - Seksuaalirikokset ovat lähes poikkeuksetta vaativaa rikostutkintaa
- Pääpoliisiasemalla rikostorjunta on erikoistunutta
 - talousrikostutkinta
 - nuorisoriikostutkinta
 - JR tutkinta
 - kenttävalvontatoiminta
 - ulkomaalaisvalvonta
 - väkivaltarikostutkinta
 - perustutkintaryhmät

Väkivaltarikosryhmä RVÄ

- 2 päällystötasoista tutkinnanjohtajaa
 - rkom. Eveliina Karjalainen
 - rkom. Antti Palokangas
- Ryhmänjohtajana rikosylikonstaapeli Timo Kujala
- 2 ryhmänvarajohtajaa
 - Antti Määttä, väkivaltarikokset
 - Hanne Iisakka, lapsiin kohdistuneet rikokset
- 14 rikostutkijaa
- 2 oikeuspsykologia lasten ja nuorten oikeuspsykiatrian yksiköstä

7.12.2020

1

"Tyypillinen" aikuisten välinen seksuaalirikos

- Tekijä ja uhri tuntevat toisensa tai ovat tutustumassa toisiinsa
- Tekijä ja uhri ovat humalassa
- Tekijä käyttää hyväkseen uhrin päihtymystä / tiedotonta tilaa **tai**
- Tekijä luo painostavan ja uhkaavan ilmapiirin ja käyttää hyväkseen uhrin lamaannusta → uhrin tahdon murtaminen
- Teko tapahtuu sisätiloissa
- Fyysinen väkivalta vähäistä tai fyysistä väkivaltaa ei käytetä ollenkaan
- Rikoksesta ilmoitetaan poliisille päivien viiveellä
- "tavallisten" ihmisten rikos

7.12.2020

1

Seksuaalirikosten määrät Oulun poliisilaitoksella

Ilmoitettu Kpl	2014	2015	2016	2017	2018	2019
RAISKAUS	54	51	52	73	65	111
TÖRKEÄ RAISKAUS	4	14	13	5	23	21
PAKOTTAMINEN SEKSUAALISEEN TEKOON	12	11	15	34	8	10
TÖRKEÄ LAPSEN SEKSUAALINEN HYVÄSIKÄYTTÖ	37	26	19	28	54	46
LAPSEN SEKSUAALINEN HYVÄSIKÄYTTÖ	96	51	69	104	69	99
TÖRKEÄ LAPSENRAISKAUS	0	0	0	0	0	5
SEKSUAALINEN AHDISTELU	18	28	38	33	54	33
Summa	214	172	191	243	265	315
Oulu ja lähikunnat	108	97	101	139	166	178
Alle 16 -vuotiaat asianomistajat	130	93	98	156	158	173

- Noin puolet kaikista seksuaalirikoksista on tapahtunut Oulun ja lähikuntien alueella
- Yli puolet kaikista seksuaalirikoksista on kohdistunut alle 16 –vuotiaaseen asianomistajaan
- Vuositasolla 3 – 5 tapausta, jossa uhrina on yli 16 –vuotias mies.

"Tyypillinen" aikuisten välinen seksuaalirikos

- Tekijä ja uhri tuntevat toisensa tai ovat tutustumassa toisiinsa
- Tekijä ja uhri ovat humalassa
- Tekijä käyttää hyväkseen uhrin päihtymystä / tiedotonta tilaa **tai**
- Tekijä luo painostavan ja uhkaavan ilmapiirin ja käyttää hyväkseen uhrin lamaannusta → uhrin tahdon murtaminen
- Teko tapahtuu sisätiloissa
- Fyysinen väkivalta vähäistä tai fyysistä väkivaltaa ei käytetä ollenkaan
- Rikoksesta ilmoitetaan poliisille päivien viiveellä
- "tavallisten" ihmisten rikos

Seksuaalirikostutkinnan erityispiirteitä näytön kerääminen

- Asianomistajan kertomus
- Seri-tutkimukset ja lääkärinlausunto
- Tekninen tutkinta
- Mikä tahansa epäsuora näyttö, joka tukee asianosaisten kertomaa
 - asianomistajan läheisten kuuleminen
 - päiväkirja, muistiinpanot, viestit
 - lääkärikäynnit
 - "taksikuskat ja muut sivulliset"

Lapsi seksuaalirikoksen uhrina

- Lapsen haastattelee aina lasten haastattelukoulutuksen saanut poliisi tai psykologi
- Haastattelut videoidaan, yleensä 1-3 haastattelukertaa
- Epäillyn vastakuulemismahdollisuus
- Seri- ja/tai somaattiset tutkimukset Oysin lastenlinikalla
- Esitutkinnassa on huomioitava seksuaalirikoslain muutokset, joita tullut säännöllisin väliajoin aina vuodesta 1999 alkaen

7.12.2020

1

7.12.2020

1

Lapsi seksuaalirikoksen uhrina

- Syyttäjyhteistyö korostunutta
- Edunvalvojan hakeminen, kun lapsen edustaminen voi aiheuttaa eturistiriidan.
- Lasten ja nuorten oikeuspsykiatrian yksikkö mukana, kun lapsi alle 6-vuotias tai lapsella terveydellisiä asioita, jotka tulee ottaa huomioon esim. autismi, mutismi jne.
- Psykologiyhteistyö
- Muu näytön saaminen lapsen kertomuksen tueksi korostuu

Kehitteillä ja tulossa

- Aikuisten SERI-tukikeskus avattu Ouluun helmikuussa 2020
 - Yhteisten prosessien luominen → terveydellinen apu ja esitutkinta katkeamattomassa putkessa.
 - Uhrin aseman parantaminen ja uhrin kohtaaminen
- Seksuaalirikoslainsäädännön uudistus
 - Vaikutusten arviointi vielä avoinna → aika näyttää
 - Ei oleellisesti vaikuta esitutkinnan suorittamiseen tai näytön keräämiseen
- Lasten SERI-keskus aloittamassa toimintaansa
- Barnahus

OIKEUDENKÄYNTI SEKSUAALIRIKOSASIOISSA

LAUTAMIESPÄIVÄT

12.9.2020 OULUSSA

LAAMANNI ANTTI SAVELA

PERIAATTEITA JA LÄHTÖKOHTIA

- Syyttömyysolettama
- Kuulemisperiaate
- Asianosaisten yhdenvertaisuus
- Syyttäjällä todistustaakka
- Täyden näytön periaate
- Uhrin näkökulma

KIRJALLINEN VALMISTELUVAIHE

- Asia tulee vireille syyttäjän haastehakemuksella
- Mahdolliset asiakirjojen kääntämiset asianosaisen äidinkielelle
- Asianomistajalta pyydetään vaatimukset kirjallisina määräämään mennessä.
- Pyydetään vastaajalta ennakkovastausta
- Pidetään huoli, että asianosaisilla on avustajat; huom. asianomistajan oikeus saada valtion varoista oikeudenkäyntiavustaja tuloista riippumatta, kuluvapaus (ROL 2 luku 1a § 1 kohta), oikeus myös tukihenkilöön
- Määrätään pääkäsittelypäivä
- Varataan tulkki, videoyhteydet, sermit, takahuonevaraus jne. käytännön järjestelyt
- Kutsut, sakonuhka 500 euroa, todistajat kellotetaan, kutsutaan lautamiehet

PÄÄKÄSITTELYN VAIHEET

- Tuomioistuimen kokoonpano
- Salassapitopyynnöt ja –ratkaisut
- Syyte, vaatimukset, vastaukset
- Asiaesittelyt ja todistelun nimeäminen
- Kirjallinen todistelu
- Henkilötodistelu
- Loppupuheenvuorot

ASIANOMISTAJAN ROOLISSA

- henkilökohtaisesti kuultavana istunnossa on pääsääntö
- * kuuleminen puhelimella tai videolinkin kautta on myös mahdollista; SEKSUAALIRIKOKSISSA EI PUHELINKUULEMISTA KÄYTÄNNÖSSÄ
- * POIKKEUKSET: esitutkinnassa laadittu videotallenne (lapsiin kohdistuneiden) seksuaali- tai väkivaltarikosten osalta.
- sakonuhka 500 e kutsussa, noutomahdollisuus pääkäsittelyyn (max 5 vrk putkassa)
- totuudessapysymisvelvollisuus rangaistuksen uhalla, ei vakuutusta
- tukihenkilön käyttäminen
- rikosasiassa, jos asianomistajalla ei ole mitään vaatimuksia, hän on TODISTAJA
- jos todistajana kieltäytyy kertomasta, ei syyttäjä voi vedota hänen esitutkintakertomukseensa (poikkeus: on painostettu vaikeutemaan)
- pelkäävä asianomistaja: sermin käyttö salissa tai vastaajan siirtäminen takahuoneeseen asianomistajan kuulemisen ajaksi
- salassapitokysymykset (seksuaalirikosjutuissa)
- palkkiot; päiväraha 20/43 e, km-korvaus 0,43 e/km, ansionmenetys max. 80 e

TODISTAJAN ROOLISSA

- syyttäjän nimeämänä
- asianosaisen nimeämänä
- täytyy olla kuultu esitutkinnassa, jotta voidaan kuulla pääkäsittelyssä (ovesta ei tule yllätystodistajia)
- sakonuhka 500 e kutsussa, noutomahdollisuus pääkäsittelyyn (max. 5 vrk putkassa)
- esteettömyysvaatimus
kieltäytymisoikeus: entinen ja nykyinen aviopuoliso, nykyinen avopuoliso, isä, äiti, sisarukset, lapset, mummo, pappa ("ylenevä ja aleneva polvi")
- henkilökohtaisesti kuultavana istunnossa on pääsääntö
kuuleminen puhelimella tai videolinkin kautta on myös mahdollista
- pelkäävän järjestelyt samoin kuin todistajalla
- vakuutus kunnian ja omatunnon kautta
- pääkuulustelu/vastakuulustelu
- palkkiot, samat kuin asianomistajalla (POIKKEUS: asiantuntijatodistaja)

RIKOSASIAN TUOMIO

- SEKSUAALIRIKOSASIOISSA JOKO OSITTAIN SALASSAPIDETTÄVÄ TAI KOKONAAN SALASSAPIDETTÄVÄ
Julkinen seloste
- LANGETTAVA, SYYKSILUKEVA TUOMIO
- SYYTTEEN HYLKÄÄVÄ TUOMIO
- TUOMITSEMATTA JÄTTÄMINEN
- TUOMIO JULISTETAAN JOKO PÄÄKÄSITTELYN PÄÄTTEEKSI PÄÄTÖSNEUVOTTELUIEN JÄLKEEN TAI MYÖHEMMIN NS. KANSLIATUOMIONA
- AINA ON MUUTOKSENHAKUOIKEUS

SEKSUAALIRIKOSASIAT JA MEDIA

Mediavastuutuomari, kärjätuomari Ahti Kontturi

SEKSUAALIRIKOSASIAT JA MEDIA

SEKSUAALIRIKOSASIAT JA MEDIA

Lautamiespäivät Oulussa 12.9.2020
Kärjätuomari, mediavastuutuomari Ahti Kontturi

TIEDOTTAMINEN OIKEUDENKÄYNNNEISTÄ

- Tiedot käsiteltävistä asioista medialistalla diaaritietolistan ja/tai juttuluetteloiden kautta
- Haastehakemuksia ja asiakirjoja tilataan
- Toimittajat seuraavat istuntoja ja kirjoittavat juttuja istuntojen ja asiakirjojen pohjalta
- Kärjäoikeus pyrkii tukemaan toimittajien työtä
- Oikean tiedon välittäminen yleisölle tärkeää
- Asianosaisten yksityisyys ja YTJulkL:n säännökset huomioitava

JULKISUUSASIOISSA TEHTÄVIÄ RATKAISUJA

- Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa
- Ratkaistavia kysymyksiä
 - ✓ Asianomistajan henkilöllisyys
 - ✓ Asiakirjojen julkisuus
 - ✓ Käsittelyn julkisuus
 - ✓ Tallentaminen/kuvauslupa
 - ✓ Ratkaisun julkisuus
- Julkisuusratkaisuja voidaan tehdä etukäteen kansliassa, usein myös istunnon aluksi
- Ratkaisun julkisuus päätetään aina ratkaisun yhteydessä

TIEDOT
OIKEUDENKÄYNNISTÄ
2 luku
("diaarijulkisuus")

TIEDOT SUULLISESTA
KÄSITTELYSTÄ
4 luku
("käsittelyjulkisuus")

TIEDOT OIKEUDEN-
KÄYNTIASIAKIRJASTA
3 luku
("asiakirjajulkisuus")

TIEDOT
RATKAISUSTA
5 luku
("ratkaisujulkisuus")

OIKEUDENKÄYNNIN JULKISUUS

ASIAKIRJOJEN JULKISUUS JA HENKILÖLLISYYDEN SALAAMINEN

- Lähtökohta asiakirjojen julkisuus sen jälkeen, kun asia on ollut esillä suullisessa käsittelyssä (istunnossa käsiteltävät rikosasiat)
- Suullisen käsittelyn yhteydessä pohdittava tarve asiakirjojen salassapitoon ja annettava määräykset muiden kuin ratkaisun osalta, siitä päätös ratkaisua annettaessa
- Seksuaalirikosasioissa usein esiintyy arkaluonteisia tietoja yksityiselämään liittyen, ja salassapito on perusteltua
- Seksuaalirikosasioissa asianomistajan henkilöllisyys yleensä salataan
- Vastaajan henkilöllisyyttä ei voida salata

KÄSITTELYN JULKISUUS

- Pääkäsittely on julkinen, jollei toisin määrätä
- Seksuaalirikosasioissa usein pyydetään käsittelyä ilman yleisön läsnäoloa, koska esille tulee arkaluonteisia tietoja henkilön yksityiselämään liittyvistä seikoista ja asianomistajan henkilöllisyys on yleensä salattu
- Yleensä pyyntöön suostutaan ja seksuaalirikosasioissa usein koko varsinainen käsittely pidetään silloin ilman yleisöä

KUVAAMINEN SALISSA

- Tallentaminen ennen asian käsittelyn alkua tai tuomioistuimen ratkaisua julistettaessa
 - ✓ Tallentaminen ei saa aiheuttaa merkittävää haittaa yksityisyyden suojalle eikä vaarantaa turvallisuutta
 - ✓ Yleensä kuvauslupa myönnetään käsittelyn alkuun
 - ✓ Asianomistaja ei yleensä ole salissa tässä vaiheessa tai on sermin takana
- Tallentaminen muilta osin
 - ✓ Harvinaista
 - ✓ Kaikki suostuvat siihen eikä haittaa käsittelyn häiriöttömälle kululle

JULKISEN SELOSTEEN LAATIMINEN

Suositus

- Laaditaan aina, jos ratkaisu on kokonaan salassa pidettävä
- Jos vain asianomistajan nimi on salattu tuomiosta, erillisen julkisen selosteen laatiminen ei yleensä ole tarpeen.
- Jos asianomistajan nimen lisäksi on salattu osia tuomiosta, julkiseen selosteen tarve harkitaan tapauskohtaisesti.

TUOMION SALASSAPITO

Tuomio on lähtökohtaisesti julkinen
Päätös salassapidosta tehdään
ratkaisua annettaessa

1) Asianomistajan henkilöllisyyden salaaminen
Usein riittävä keino asianomistajan yksityisyyden suojaamiseksi.

2) Osittain salassa pidettävä ratkaisu
Tuomiosta voidaan myös salata vain osia koskien salassa pidettävää tietoa tai tietoa, joka johtaisi salassa pidettävien asioiden paljastumiseen.

3) Tuomio salassa pidettävä
Jos tuomiosta jouduttaisiin salaamaan laajoja osia, kokonaan salassa pidettävä tuomio voi olla perusteltu.
Lopputulokset ja lainkohdat kuitenkin tässäkin julkiset. Julkisen selosteen laatiminen tarpeen.

MEDIAVASTUUTUOMARIT

- Medialle taustatietoa oikeusjärjestelmästä, tuomioistuinten toiminnasta ja oikeuskäytännöstä
- Tuomioistuinten näkökulma, virheellisten käsitysten vähentäminen
- Vastataan toimittajien kyselyihin, annetaan haastatteluja ja kerrotaan taustatietoa
- Ei kommentoida yksittäisiä juttuja eikä arvioida toisten tuomioita
- Helsingin kärjäoikeus, Oulun kärjäoikeus, Varsinais-Suomen kärjäoikeus, Pohjois-Karjalan kärjäoikeus ja Rovaniemen hovioikeus

Miten seksuaalirikoksia ennaltaehkäistään Oulussa?

— ajankohtaiskatsaus Turvallinen Oulu-hankkeesta

Kati Kaarlejärvi, projektijohtaja
Lautamiespäivät Oulussa 12.-13.9.2020

Oulussa kaikkien seksuaalirikosten määrä väheni huomattavasti vuoden 2019 tammi-kesäkuuhun verrattuna, ulkomaalaisten osuus rikoksesta epäillyistä 70 prosenttia pienempi

- Erilaisia seksuaalirikoksia Oulun poliisilaitoksen tietoon tuli 171 kappaletta kun edellisvuonna määrä oli 221 (-22,6 %).
- Raiskausrikoksia kaikkiaan poliisin tietoon tuli 15 kappaletta vähemmän (-17,9 %)
- Lapsen seksuaalisia hyväksikäyttöjä 27 kappaletta vähemmän kuin edellisvuonna vastaavana aikana (-28,4 %).
- Seksuaalisia ahdisteluja runsas neljännes vähemmän kuin tammi-kesäkuussa 2019.
- Poliisin tietoon tulleissa seksuaalirikoksissa tekijä oli tiedossa 131 tapauksessa - ulkomaan kansalaisia näistä oli 19. Vuoden 2019 tammi -kesäkuussa määrät olivat 173 ja 65.

Lähde: Oulun poliisilaitoksen tammi-kesäkuun 2020 tilastot, 3.8.2020

OULU

Oulu Capital of Northern Scandinavia

Opetus- ja kulttuuriministeriö

OULU

Oulu Capital of Northern Scandinavia

Opetus- ja kulttuuriministeriö

LASTEN JA NUORTEN TURVATAITOKASVATUKSEN EDISTÄMINEN

KOTOUTTAMISEN TEHOSTAMINEN

KOULUTUKSEN JA OSAAMISEN VAHVISTAMINEN SEKSUAALIRIKOSTEN EHKÄISEMISEKSI

NUORTEN ITSETUNNON VAHVISTAMINEN - TARINOITA OULUSTA

LASTEN JA NUORTEN PSYKOSOSIAALISEN TUEN EDISTÄMINEN - NOPSA TIIMI

MONIALAINEN TOIMINTAMALLI NUORTEN KOHTAAMISEEN VAPAA-AJALLA - KAASI TIIMI

Turvallinen Oulu-hanke

Toteutus vuosina 2019 – 2021

2,759 milj. euroa

Rahoittajina:

Oulun kaupunki, STM, OPH ja OKM

Uusi työmuoto Ouluun!

NURRI-toimintamalli on tarkoitettu seuraaville henkilöille:

- 12-29-vuotias oululainen lapsi tai nuori
- syylistynyt toistuviin rikoksiin (yli 3 kappaletta)
- syylistynyt yhteen vakavaan rikokseen (kuten henkeen tai terveyteen kohdistuva)
- syylistynyt rikokseen, mutta asiakkaalla on myös esim. päihteidenkäyttöä, poissaoloja koulutusta tai väkivaltaista käytöstä esim. koulussa
- asiakkaan oletetaan hyötyvän moniammatillisesta työskentelystä
- asiakas ja hänen perheensä suostuvat asiakkuuteen

OIKEUSMINISTERIÖ

OULU

Oulu Capital of Northern Scandinavia

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Nurri-työryhmään kuuluu:

- poliisi
- sosiaalityöntekijä
- psykiatrinen sairaanhoitaja
- nuorisotyöntekijä
- rikosseuraamustyöntekijä

Oulun kaupunki, poliisi ja Rikosseuraamuslaitos

Rahoitus 337 907 euroa

PSYKOSOSIAALISEN TUEN WALK-IN

- Tuiraan avattiin 17.8.2020 uusi moniammatillinen matalan kynnyksen tukipalvelu Oulun alueen 13-18 vuotiaille nuorille, jotka ovat kokeneet uhkaa, häirintää tai seksuaalista kaltoinkohtelua, äkillisiä uhka- ja kriisitilanteita tai muutoin tarvitsevat akuuttia keskusteluapua.
- Toimintaa järjestetään maanantaisin, tiistaisin, torstaisin ja perjantaisin klo. 12.00-16.00 osoitteessa Lossikuja 3, jonne nuori voi hakeutua itse tai ammattilaisen ohjaamana.
- Keskusteluajan voi varata myös päivystävästä puhelimesta numerosta 040 6378287.

PSYKOSOSIAALISEN TUEN WALK-IN

Uusi matalan kynnyksen palvelu nuorille 17.8.2020 alkaen

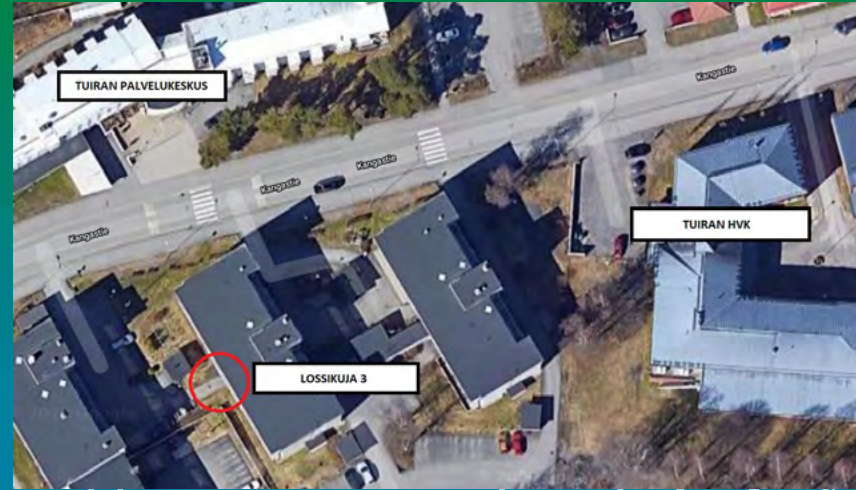

Toiminta käytännössä

- Tapaamisia tarjotaan noin 1-5 kertaa, jonka jälkeen nuori ohjataan tarvittaessa peruspalveluihin pitempiketoisen tuen järjestämiseksi.
- Tavoitteena on, että nuori saa tarvitsemansa avun nopeasti ilman erillistä ajanvarausta tai lähetettä ja nuorelle pystytään järjestämään riittävä ja oikea-aikainen tuki tilanteeseensa.
- Walk in-toiminta on osa Turvallinen Oulu-hankkeen psykososiaalisen tuen vahvistamisen toimenpidettä ja palvelee alueen nuoria syksyn 2020 ajan. Toiminnan jatkotarvetta arvioidaan vuodelle 2021.
- Toiminta tukee Sosiaali- ja terveysministeriön vuoden 2019 raportissa esittämää tavoitetta, jonka mukaan jokaisen tulisi saada laadukasta psykososiaalista tukea äkillisessä traumaattisessa tilanteessa.

Sijainti

Turvataitokasvatuspolku esiopetuksesta peruskoulun loppuun saakka

– käyttöön koko Oulussa
lukuvuodesta 2021-2022 alkaen

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Opetus- ja
kulttuuriministeriö

Tilat

2020-2021

2021

2021-2022

KOULUTUKSET

- Turvallisuusosaaminen ja johtaminen
- Lasten ja nuorten seksuaalisen kehityksen ja suhteiden kehittäminen 2.9.2020 Uo: J 2.30-16
- Turvataidoilla kokenut vakava onnettomuus
- Turvataitokouluttajakoulutus

PILOTOINTI

- Yksikkökohtainen koulutus + materiaali + vanhempainillat
- 4 eskar- ja perusopetusyksikköä alustavasti
- 8 turvataitovastaavaa perusopetuksessa

MATERIAALIT

- Eskari
- Perusopetus (sarjakuvat videot ?)
- Podcastit
- Vanhemmat

TURVATAITO-
KOULUTUS
YKSIKÖITTÄIN

- 65 TURVATAITOVASTAAVAA PERUSOPETUKSEEN

KIRJAUKSET
KAUPUNGIN
OPS:N JA
VASU:N

VANHEM-
MAT

OSAAMINEN JA
MATERIAALI
ESI- JA PERUSOPETUS-
YKSIKÖISSÄ
VALMIINA KÄYTTÖÖN

KAUPUNGIN SUUNNITELMA OPPILAIDEN SUOJAAMISEKSI KIUUSAAMISELTA, VÄKIVALLALTA JA HÄIRINNÄLTÄ
– TOIMINTAOHJE KOULUILE JA VÄKIVALLAN HUOLEN HERÄTÄESSÄ LAPSESTA SEKÄ VÄKIVALLA- JA LAIMINLYÖNTITILANTEISSA

Sisällysluettelo esiopetukseen tulevasta turvataito- ja kehotunne- kasvatuksesta

OLEN ARVOKAS JA AINUTLAATUIINEN	3
MINUSTA TUNTUU	5
YSTÄVYYDEN PELISÄÄNNÖT	7
IHASTUMINEN JA RAKASTUMINEN	9
SYNTYMISESTÄ JA KASVAMISESTA	10
OIKEUS OLLA TURVASSA	11
TURVAN TUNNE JA TURVALLISET AIKUISET	13
OPIN KEHON OSAT JA NIIDEN NIMET	15
LUPA OMAAN TILAAN JA RAJOIHIN	17
UIMAPUKUSÄÄNTÖ	19
KOSKETUKSEN SÄÄNTÖ	21
SELVIYDYN JA OSAAN TURVAOHJEET	23
MEDIAMAISEMANI	25
MEDIA SISÄLTÄÄ MERKKEJÄ	27
TURVALLISESTI NETISSÄ	29
OSAAN TOIMIA NETISSÄ	31
PELISÄÄNTÖJÄ TURVALLISEEN MEDIAN KÄYTTÖÖN	33
LIITTEET	35
LÄHTEET (TÄYDENTYV)	36

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Opetus- ja
kulttuuriministeriö

Kaasi-tiimi "Kaasi - kaverina mukana"

Oulun keskustan alueen jalkautuvat nuorisotyöntekijät

TURVATAIDOILLA TURVAA LAPSUUTEEN JA NUORUUTEEN –KOULUTUSTILAISUUDET V. 2020 yht. 17

TURVALLISUUSOSAAMINEN JA –JOHTAMINEN

- Seksuaalisen häirinnän, väkivallan ja kiusaamisen ennaltaehkäisy ja niihin puuttuminen päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa
- Trauma- ja resilienssitietoinen organisaatio ja kriisitoiminta
- Seksuaalirikosten ennaltaehkäisy eri toimijoiden välisenä yhteistyönä

LASTEN JA NUORTEN SEKSUAALISUUDEN KEHITYSPOLUT JA NIIDEN TURVAAMINEN

- Varhaiskasvatuksen henkilöstölle ja alle kouluikäisten lasten parissa työskenteleville
- Perusopetuksen henkilöstölle ja muille kouluikäisten lasten parissa työskenteleville
- Yläkoulun ja 2. asteen henkilöstölle sekä muiden nuorten parissa työskenteleville

TURVATAIDOILLA KOHTI VÄKIVALLATONTA LAPSUUTTA

Vapaa-aika, mielenterveys, työ ja opiskelu – kotouttamisen tehostaminen

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Opetus- ja
kulttuuriministeriö

Gutsy Go palaa Ouluun syyskuussa!

1000 nuorta
100 rauhantekoa
100 opettajaa/
nuorisotyöntekijää
12 koulua

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Opetus- ja
kulttuuriministeriö

Ed Falcon
@falconed62

Twiitti

(Kyseessä kuvamuokaus
hankkeen materiaaleista.)

09:15 04. maaliskuuta 20 · TweetDeck

Twiittaa vastauksesi

Ed Falcon
@falconed62

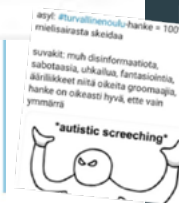
#TurvallinenOulu

6:12 · 3.3.2020 · Twitter Web App

1 uudelleentwiittaus 1 tykkäys

näin meidän kesken, voisitteko
laittaa tiedotteen että
#turvallinenoulu-hankkeeseen on
palkattu ainoastaan mielisairaita
pedofilian edistäjiä ja tarkoitus on
syöttää lapsille seta-propagandaa
eikä vähentää grooming-ienaeiä

**Yhteistyö-
kumppaneiden ja
hankkeen
materiaalia
luvattomasti
muokattu
asiattomaksi ja
levitetty.**

**Hankkeen työtä
tahallisesti
mustamaalattiin.**

Viestintä polarisoituneessa yhteiskunnassa

Turvallinen Oulu – hankkeen keräämiä palautteita

ELOKUU 2019 – KESÄKUUN 2020

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Opetus- ja
kulttuuriministeriö

TURVATAITOKOULUTUS

1. TOIMENPIDE

94,2 %

KOULUTUKSEEN
OSALLISTUNEEN MIELESTÄ
KOULUTUS VASTASI
ODOTUKSIA

"Koulutus herätteli hoksaamaan
asennetasolla turvataitojen
tärkeyden. Otan asiat herkemmin
esiin oppilaiden kanssa."

96,9 %

KOULUTUKSEEN
OSALLISTUNEISTA AIKOO
HYÖDYNTÄÄ KOULUTUKSEN
ANTIA TYÖSSÄÄN

"Pystyn yhdistämään näitä
opetukseni ja erilaisiin
kokonaisuuksiin sekä tilanteiden
käsittelyyn ja Hyvinvointi-koulumme
tunteihin."

95,7 %

KOULUTUKSEEN
OSALLISTUNEISTA KOKI
SAAVANSA SOPIVAA
TIETOA JA MATERIAALEJA

"Lisää näitä pakollisten
huuhaakoulutusten tilalle."

TOIMINTAVUOSI
2019–2020

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Opetus- ja
kulttuuriministeriö

Uusikaupunki

Uusikaupunki

NOPSA-TIIMI

3. TOIMENPIDE

85 %

YLEISEEN PALAUTEKYSELYYN
VASTANNEISTA KOKEE NOPSA-TIIMIN
TOIMINNASTA OLLEEN HYÖTYÄ

"(Turvataito) Aiheeseen on ollut helppo palata
asiakkaiden kanssa ja jutella siitä, mitä tuntemuksia
ja ajatuksia seminaari on herättänyt. Omaisiltakin on
tullut palautetta, osa on ollut huojentuneita
tietäessään heidän läheisensä saavan juuri
ajankohtaista tietoa turvataitoihin liittyen."

90 %

VASTAAJISTA KOKEE NOPSA-TIIMIN
TOIMINNAN TÄRKEÄKSI

"Tarpeellinen, ajankohtainen,
asiantunteva tilaisuus
asiakkaillemme. Osaavaa ja
ammattitaitoista väkeä on
Nopsa-tiimissä!"

"Erittäin informatiivinen ja osallistava
oppitunti opiskelijoillemme. Oppitunneista
on tullut henkilökunnalta erittäin
myönteistä palautetta. Ne ovat olleet hyvä
tapa markkinoida toimintaamme."

TOIMINTAVUOSI
2019–2020

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Opetus- ja
kulttuuriministeriö

Uusikaupunki

Uusikaupunki

KOULUTUSOHJELMAN TURVATAITOKOULUTUS

2. TOIMENPIDE

91,6 %

KOULUTUKSEEN
OSALLISTUNEEN MIELESTÄ
KOULUTUS VASTASI
ODOTUKSIA

"Hienoa koulutuksessa oli se, että
tuli oivallus miten näitä asioita on
hyvä käydä oppilaiden kanssa läpi
eikä siitä tarvitse tehdä liian
monimutkaista ja vaikeaa."

100 %

KOULUTUKSEEN
OSALLISTUNEISTA AIKOO
HYÖDYNTÄÄ KOULUTUKSEN
ANTIA TYÖSSÄÄN

"Kouluttajat
ammattitaitoisia pitkän
linjan ammattilaisia.
Ammattitaito välittyi.
Mielenkiintoinen koulutus."

91,3 %

KOULUTUKSEEN
OSALLISTUNEISTA KOKI
SAAVANSA SOPIVAA
TIETOA JA MATERIAALEJA

"Erikoisryhmät, kuten ihmiset, joilla on kehitysvamma ovat usein
suuremmassa uhatta tulla paitsi itse hyväksikäytetyksi, myös toimia
tiedostamattaan tai tiedostetusti muita ihmisiä kohtaan väärin. Voin
hyödyntää koulutuksessani oppimaani ohjaustyössä ja sain
käytännön työkaluja, joita voin käyttää työssäni. Ajattelisin että
turvataidot ovat kaikille aivan perustavanlaatuinen asia."

TOIMINTAVUOSI
2019–2020

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Opetus- ja
kulttuuriministeriö

Uusikaupunki

Uusikaupunki

KAASI-TIIMI

4. TOIMENPIDE

"Tiiviin kontaktin ja turvallisen lähestymisen
takaaminen nuorille on onnistunut hyvin!"

"Cool"

"Ootte hienoa porukkaa
ja mahtavaa työtä teette!"

TOIMINTAVUOSI
2019–2020

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Opetus- ja
kulttuuriministeriö

Uusikaupunki

Uusikaupunki

GUTSY GO 5. TOIMENPIDE

95,5 % OPETTAJISTA SAI GUTSY GO –VIIKON AIKANA UUSIA TYÖKALUJA NUORTEN KOHTAAMISEEN	95,5 % OPETTAJAN MIELESTÄ GUTSY GO VIIKKO TOI ESIIN UUSIA VAHVUUKSIA NUORISSA
81,8 % OPETTAJISTA SAI GUTSY GO –VIIKON AIKANA UUSIA TYÖKALUJA NUORTEN OSALLISTAMISEEN	86,4 % OPETTAJAN MIELESTÄ GUTSY GO –VIKKO AUTTOI TUNNISTAMAAN LUONTEENVAHVUUKSIA NUORISSA
90,9 % UUDEN OPETTAJAN MIELESTÄ GUTSY GO TUKEE OPETUSSUUNNITELMAN TAVOITTEITA	91,9 % OPETTAJISTA USKOO, ETTÄ GUTSY GO – KOKEMUS TULEE OLEMAAN HYÖDYKSI NUORILLE MYÖS JATKOSSA
90,9 % OPETTAJISTA PYSTYY HYÖDYNTÄMÄÄN OPPIMAANSA TYÖSSÄÄN MYÖS JATKOSSA	86,4 % OPETTAJAN MIELESTÄ GUTSY GO –VIKKO ANTOI NUORILLE MAHDOLLISUUDEN MÄÄRITTÄÄ UUDELLEEN MYÖNTEISESSÄ ROOLISSA
86,3 % OPETTAJISTA KOKI GUTSY GO –VIIKON HYÖDYLLISENÄ OMAN AMMATILISEN KEHITTÄMISEN KANNALTA	95,5 % OPETTAJAN MIELESTÄ JOKAISEN 8. LUOKKALAISEN TULISI SAADA MAHDOLLISUUS OSALLISTUA GUTSY GO –VIKKOLLE
90,9 % OPETTAJISTA OLII SAMAA TAI TÄYSIN SAMAA MIELTÄ SIITÄ, ETTÄ GUTSY GO –VIKKO VAHVISTI LUOTTAMUSTA NUOREN JA AIKUISTEN VÄLILLÄ	

KOTO-TIIMI 6. TOIMENPIDE

"Erityisesti ryhmänohjauksen näkökulmasta olen saanut ohjaajilta paljon tukea. Ohjaajat ovat auttaneet niitä opiskelijoitani heidän ongelmissaan, ja siten se on keventänyt ryhmänohjaajan työtaakkaa ja erityisesti huolta opiskelijoista. Ryhmänohjaajana en pysty tarjoamaan samanlaista tukea kuin ohjaajat voivat, ja siksi olen enää riittämätön. Toisen ohjaajan kanssa olen tehnyt myös opetussisältöön liittyvää yhteistyötä, jossa kartoitimme harrastusmahdollisuuksia. Näin ohjaajien työnkuva voi tukea myös opetuksen sisältöjen suunnittelussa."

"Ohjaajat ovat auttaneet opiskelijoita ja saaneet kontaktin joihinkin opiskelijoihin. Tämä on vähentänyt opettajan huolta opiskelijasta."

"Kaikkea ei tarvitse ratkaista yksin. Opiskelija voi nyt saada monenlaista neuvoa ja apua myös ohjaajilta, joten oma työkuorma vähän kevenee. Itsellä ei myöskään riitä osaaminen eikä aika kaikkiin niihin asioihin, joita ohjaajat tekevät."

"Teette hyvää työtä. Jatkaa samaan malliin."

"Tiedän, että ainakin nyt eristysaikana eräät opiskelijat ovat ottaneet yhteyttä ohjaajiin saadakseen juttuseuraa. Jos keskusteluiden avulla voi helpottaa eristyneisyyttä, kyllä se näkyy myös opiskelijoiden elämässä."

GUTSY GO 5. TOIMENPIDE

"Sain uusia oivalluksia vaikuttamiseen, nuorten osallistamiseen ja videon vaikuttavuuteen liittyen."

"Kokemus siitä, kuinka tärkeä nuorelle on tulla kuulluksi ja nähdyksi sellaisena kuin on, tulee antamaan punaisen langan omaan opetustyöhön."

"Nuoret rohkaistuivat tutustumaan uusiin ihmisiin. He löysivät uusia taitoja itsestään. Uskalsivat näyttää tunteensa ja kertoivat rohkeasti ajatuksiaan ja tunteuksiaan viikosta."

"Koulutus oli erityisen voimaannuttava. Ihana oli tuntea yhteenkuuluvuutta kollegojen ja muiden valmentajien kanssa. Gutsyssa oli mukana sydämellä niin monta ihmistä. Heidän kaikkien usko nuoriin tukee myös omaa työssäjaksamista."

"Rohkeutta, iloa, onnistumisen kokemuksia uudelaissa asioissa. Voimaantumista."

KOKO HANKE

"Oulun nuoriin kohdistuvia seksuaalirikoksia torjuva hanke sopisi malliksi muuallekin."

- Sisäministeri Maria Ohisalo

Oikeustoimittaja Susanna Kemppainen sanomalehti Kalevasta Luennoi seksuaalirikosasioista journalistin näkökulmasta.

Kemppainen on Kalevassa vastaava toimittaja rikos- ja oikeus-asioissa. Hän on Oikeustoimittajat ry:n jäsen ja lisäksi ouseana vuonna mukana Rovaniemen hovioikeuspiirin tuomioistuinten lainkäytön laatuhankeessa.

JULKISEN SANAN NEUVOSTO

- Tiedotusvälineiden kustantajien ja toimittajien perustama elin, jonka tehtävänä on tulkita hyvää journalistista tapaa ja
- Käsittelee myös toimittajan menettelyä tietojen hankinnassa.
- Kuka tahansa voi kannella jos kokee, että mediassa on loukattu hyvää journalistista tapaa.
- Ei ota tutkiakseen asiaa, jonka julkistamisesta on kulunut enemmän kuin kolme kuukautta.
Tästä säännöstä voidaan poiketa vain erityisestä syystä.

- 13 jäsentä + puheenjohtaja

Oikeustoimittaja
Susanna Kemppainen

POIMINTOJA JOURNALISTIN OHJEISTA

- 1. Journalisti on vastuussa ennen kaikkea lukijoilleen, kuulijoilleen ja katselijoilleen. Heillä on oikeus saada tietää, mitä yhteiskunnassa tapahtuu.
- 13. Uutisen voi julkaista rajallistenkin tietojen perusteella. Raportointia asioista ja tapahtumista on syytä täydentää, kun uutta tietoa on saatavissa. Utistapahtumia on pyrittävä seuraamaan loppuun saakka.
- 14. Journalistilla on oikeus ja velvollisuus pitää tietoja luottamuksellisesti antaneen henkilöllisyys salassa siten kuin lähteen kanssa on sovittu.
- 27. Yksityiselämään kuuluvia erityisen arkaluonteisia seikkoja voi julkaista vain asianomaisen suostumuksella tai jos niillä on poikkeuksellista yhteiskunnallista merkitystä. Yksityiselämän suoja on otettava huomioon myös kuvia käytettäessä.
- 28. Sairaus- ja kuolemantapauksista sekä onnettomuuksien ja rikosten uhreista tietoja hankittaessa ja uutsoitaessa on aina noudatettava hienotunteisuutta.
- 33. Tietoja rikoksentehtijästä, syytetystä tai epäillystä ei yleensä pidä julkaista, jos ne paljastavat erityisen arkaluonteisen rikoksen uhrin.
- 34. Arkaluonteisen rikoksen uhrin henkilöllisyys on suojattava, ellei sillä ole poikkeuksellista yhteiskunnallista merkitystä.
- 35. Jos tutkintapyyynnöstä, syytteestä tai tuomiosta on julkaistu uutinen, asiaa on mahdollisuuksien mukaan seurattava loppuun saakka. Oikeudenkäynnin aikana ei pidä asiattomasti pyrkiä vaikuttamaan tuomioistuimen ratkaisuihin eikä ottaa ennakolta kantaa syyllisyyteen

ESIMERKKEJÄ SIITÄ, MITEN JUTUT SYNTYVÄT

Tieto käsittelyssä olevasta seksuaalirikosasiasta tulee ilmi juttuluetteloista

Pyyntö sihteerille/puheenjohtajalle, että oikeus laatisi julkisen selosteen ja tilaus siitä sekä tuomiolauselmas-ta.

Julkinen seloste merkittävässä roolissa uutisoinnissa ja nimenkäyttöpuntaroinnissa. Johtaako tuomitun ni-men kertominen uhrin tunnistumiseen?

Jos vangitun vastaajan juttu, tarvittaessa tilaus pakkokeinoratkaisusta. Siitä ilmenee mm. milloin ja missä rikos on tapahtunut. Olemmeko uutisoineet sen?

Esitutkinnassa olevista rikoksista harvoin juttua, sillä niistä ei yleensä tiedoteta.

Syyteratkaisuista tiedotetaan lähinnä silloin, kun esitutkinnastakin on tiedotettu.

Henkilö ottaa yhteyttä ja haluaa kertoa oman tarinansa/välittää tietoa läheisensä kokemuksista.

Turvallinen Oulu, projektijotaja Kati Kaarlejärvi

KUVIA OULUSTA

Oulun kaupungin vastaanotolla

Illallisen taustamusiikista huolehti taitava muusikko Henry Ojutkangas.

Sunnuntaina oli mahdollisuus tutustua Oulun Tuomiokirkkoon ja sen historiaan. Kirkossa meidät vastaanotti tuomiorovasti Satu Saarinen

Turun tuomiokirkolta kävellessä, ohitettiin myös Covid - Baari. Tuleva puheenjohtaja Heilima pohdiskelee tulevaa.

Kokouksessa puheenjohtajuus sitten vaihtuikin. Lisäksi valittiin muut Suomen Maallikko-tuomarit ry:n hallituksen jäsenet

Suomen Maallikkotumarit ry:n hallitus: Petri Himanen, (ensimmäinen vasem-
malla) Hanna Yli-Liipola, Pentti Kapanen, Marge Miettinen, Olavi Kuikka,
Janne Heilimä.

HALLITUKSEN JÄSENTEN ESITTELY

Olen **Petri Himanen**. Meillä on ollut iso perhe, mutta nykyisin kotonamme on enää koira. Kun kotona on rauhallista, vaimo lähti opiskelemaan AMK:n geronomiksi. Lapsuuden kotini on Tuusulassa, mutta rakkaus toi nuorena miehenä Kymenlaaksoon. Erilaisissa luottamustehtävissä olen toiminut, ensin Anjalankoskella ja myöhemmin kuntaliitoksen jälkeen Kouvolassa.

Olen ensimmäisen kauden lautamies ja toimin Kouvolan lautamiestoimikunnassa. Itä-Suomen hovioikeuspiirin edustajana tulin valituksi valtakunnalliseen Maallikkotumarit ry:n hallitukseen vuosikokouksessa 2020. Vastaan **perinne/senioritoiminnasta**. petri.himanen@gmail.com

Olen **Hanna Yli-Liipola** Salosta, maatilayrittäjä ja puutarhuri. Perheeseeni kuuluu aviomies sekä poika ja tytär, jotka jo opiskelevat yliopistossa. Lisäksi koira ja kolme kissaa.

Olen ollut erilaisissa luottamustoimissa vuodesta 2000, jolloin vielä asuin Naantalissa. Silloin aloitin lautamiehenä Turun seudun käräjäoikeudessa. Asuinpaikan vaihdoksen ja lautamiesten vähentämisen takia tuli taukoa uraan, mutta toimin nykyään taas Varsinais-Suomen käräjäoikeuden lautamiehenä.

Olen aina pitänyt tärkeimpänä luottamustoimenani lautamiehen tointa. Olen osallistunut koulutustilaisuuksiin, joita pidän tarpeellisina myös valtakunnallisen verkostoitumisen takia.

Tulin valituksi Suomen maallikkotuomarien hallitukseen syyskuussa 2020 Oulussa. Toimin hallituksessa **alueiden yhteyshenkilönä**. Minuun voi ottaa yhteyttä helpoimmin sähköpostitse, yliliipola@gmail.com

Olen **Pentti Kapanen**. Lähtöisin olen Hämeenlinnasta, mutta matkani kulki sieltä Turun kautta Lietoon. Toimin edelleen aktiivisesti kotikunnassani eri yhdistyksissä samoin kuin kunnan ja seurakunnan luottamustehtävissä. Lautamiehenä olen ollut yhden kauden. Varsinais-Suomen (aiemmin Turun) käräjäoikeuden yhdistyksen jäsenen olen ollut lautamiesajastani lähtien ja muutaman vuoden yhdistyksen hallituksen jäsenenä. Olen osallistunut Suomen Maallikkotumarit ry:n kokouksiin ja koulutustilaisuuksiin.

Muiden tehtävien ohella, vastaan hallituksessa **koulutusristeilyjen järjestelystä**. pentti.kapanen@gmail.com

Ennen eläkkeelle siirtymistäni olin työssä VR-Yhtymässä lähes 40 vuotta ja toimin yrityksessä eri luottamustehtävissä.

Olen **Marge Miettinen** Jyväskylästä. Olen aktiivinen toimija useissa potilas-, vammais-, ja kansalaisjärjestöissä. Tärkeimpinä Aivovammaliiton ja Kuluttajaliiton hallitusten jäsenyydet ja niihin liittyvät työryhmät. Vamistuini juuri neuropsykiatriseksi valmentajaksi. Opittua osaamistani käytän laajasti vapaaehtoistyössä, mutta olen perustanut myös toiminnan tulevia asiakkaita varten.

Olen ensimmäisen kauden lautamies. Syksyllä 2020 minut valittiin Suomen Maallikkotumareiden hallitukseen. Toimin **järjestösihteerinä ja maallikkotumarilehden päätoimittajana**. marge.mietti@gmail.com

Olen **Olavi Kuikka**, perheellinen ja kotoisin Oulusta. Oulun Käräjäoikeuden lautamiehet ry:n jäsen ja lautamiehenä olen toiminut kaksi kautta, toisin sanoen kahdeksan vuotta.

Vuoden 2020 vuosikokouksessa sain kunnian tulla valituksi Suomen Maallikotuomarit ry:n hallitukseen. Hallituksessa toimin **varapuheenjohtajan ja taloudenhoitajan** tehtävissä. olavi.kuikka@gmail.com

Koulutukseltani olen yhteiskuntatieteiden maisteri.

Olen **Janne Heilimä** Porista, toisen polven yrittäjä. Olen ollut yrittäjänä vuodesta -84 alkaen ja yhdessä vaimon Annen kanssa pyöritämme pitopalvelu ja tilausravintolaa, lisäksi vuokraamme juhlatelttoja ja kalusteita niihin. Olen myös taksiyrittäjä, ajanut taksia n. 14 vuotta ja neljäsvuosi on menossa omalla taksilla.

Meillä on kaksi aikuista lasta; Anssi ja Anniina jotka ovat jo muuttaneet pois kotoa ja lapsenlapsi Frans. Sekä kaksi kettuterrieriä, sileäkarvainen Milli ja karkeakarvainen Helmi.

Olen ollut lautamiehenä Porissa käräjäuudistuksen alusta 12/1993 alkaen ja toiminut paikallisessa lautamiesyhdistyksessä (Porin käräjäoikeuden lautamiehet ry, nykyään Satakunnan Maallikotuomarit ry) koko ajan, aluksi tilintarkastaja, sitten taloudenhoitajana ja nyt 8 vuosi puheenjohtajana. Olen saanut Herastuomarin arvon 2004. Suomen Maallikotuomareissa olen ollut 2 v. hallituksessa aikaisemmin ja nyt Oulussa valittiin **puheenjohtajaksi**. janne.heilima@ahlaistenkievari.fi

Olen aikaisemmin toiminut Satakunnan Hry:ssä, Satakunnan Kauppateknikoissa sekä Porin Nuorkauppakamarissa ja Suomen Nuorkauppakamarissa, Senaattorinumero #62322. Olen myös Ahlaisten Urheilijoiden puheenjohtaja ja luottamustoimina kuulun Porin Ev.Lut srk:ssa YKV:n, YKN:n ja Meri-Porin seurakuntaneuvostoon.

Janne Heilimä
Puheenjohtaja
Suomen Maallikotuomarit Ry

HILKKA ISOAHO ON POISSA

Suomen lautamiehet ry: kunniapuheenjohtaja herastuomari Hilikka Tellervo Isoaho menehtyi pitkäaikaiseen sairauteen 7.12. 2019 Hyvinkäällä. Hilikka Isoaho (os. Luoto) syntyi toukokuun kuudentena 1932 Käkisalmella. Elämänsä Hilikka Isoaho vakiinnutti Hyvinkäälle miehensä ylimetsänhoitaja Antti Isoahon kanssa toimien vakuutuslalla toimistopäällikkönä.

Hyvinkään käräjäoikeuden lautamiehenä Isoaho vuodesta 1978 vuoteen 1996. Hän liittyi välittömästi Lautamiehet ry:n jäseneksi ja tuli valituksi yhdistyksen hallitukseen vuosikokouksessa Seinäjoella 1986. Hän hoiti yhdistyksen sihteerointiä heti ensimmäisestä hallitusvuodestaan lähtien siihen kunnes hänet Tampereella valittiin puheenjohtajaksi 1991.

Isoahon puheenjohtajakaudella tapahtui alioikeusuudistus jossa kihlakunnanoikeuksista tuli käräjäoikeuksia ja lautamiehet saivat yksilöllisen äänioikeuden. Uudistuksen valmisteluun hän osallistui ajaen määrätietoisesti lautamiesten äänioikeutta ja puolueverottomuutta. Osallistuessaan Oikeusministeriön järjestämiin lautamiesten perehdyttämistilaisuuksiin niin hän teki arvokasta työtä lautamiesperinteen jatkamisessa ja jäsenistön lisäämisessä. Lautamiesyhdistys oli järjestänyt koulutusristeilyjä vuodesta 1982 alkaen. Isoahon toimesta tapahtumasta jätettiin pois sana "risteily" ja tapahtumaa on noista päivistä alkaen kutsuttu koulutuspäiviksi. Hänen johdollaan luotu koulutuspäivien konsepti kesti ajan haasteita pitkälle 2000-lukua.

Jättäessään yhdistyksen puheenjohtajuuden vuosikokouksessa Jyväskylässä hänet kutsuttiin yhdistyksen kunniapuheenjohtajaksi.

Isoaho ei unohtanut lautamiestaustansa ei valtakunnallista yhdistystä vaan oli mukana yhdistyksen merkkipäivien tapahtumissa. Esiintymistaitoisena ja hyvänä puhujana hänen taidoilleen oli käyttöä.

Eila Ruuttu
Tapani Flyktman
Kirjoittajat ovat Hilikka Isoahon hallituksen aikaisia herastuomareita

Oulun käräjäoikeuden laamanni Antti Savela on myöntänyt herastuomarin arvonimen seuraaville käräjäoikeuden lautamiehille:

Alahäivälä Jouko, Ylivieska

Hietala Oiva, Taivalkoski

Hietala Raija, Kuusamo

Jaakola Hannu, Ylivieska

Juopperi Harri, Oulu

Korpi Sakari, Oulu

Kujala Mikko, Utajärvi

Niemi Reijo, Oulu

Nissinen Markku, Oulu

Rahko Juhani, Alavieska

Tajakka Heikki, Muhos

Tuomisto Merja, Haapavesi

Väisänen Jarkko, Oulu

Herastuomarin arvonimen myöntämistilaisuudet järjestettiin Kuusamossa 7.2.2020 ja Oulussa 10.2.2020 ja Ylivieskassa 19.2.2020.

Kuva Oulun myöntämistilaisuudesta

TIEDOTE

25.02.2020

Ansioituneita lautamiehiä palkittiin 25.02.2020

Joensuun Seudun Lautamiehet ry:n palkitsi ansioituneita lautamiehiä vuosikokouksessaan tiistaina 25.02.2020.

Joensuun Seudun Lautamiesten Ry: hallituksen varapuheenjohtaja, lautamies Hannes Rossi palkittiin elämän työstään Suomessa. Palkitsemisessa huomioitiin Pohjois-Karjalan käräjäoikeuden sekä Suomen oikeuslaitoksen hyväksi tehty pyyteetön ja ansiokas työ.

Hannes Rossille myönnettiin, Suomen lautamiesten hyväksi tehdystä työstä, Suomen Maallikotuomarit Ry:n hopeinen ansiomerkki.

Joensuun Seudun Lautamiehet Ry teki vuosikokouksessaan seuraavat valinnat vuodelle 2020;

Puheenjohtaja; Arto Laatikainen

Sihteeri: Mika P. Peuhkurinen

Taloudenhoitaja: Ritva Silvennoinen

Hallituksen jäsenet:

Hannes Rossi
Jarkko Nousiainen (uusi)
Petri Hämäläinen
Kari Lappalainen
Arja Kärnä -Välimäki
Jarkko Kemppi (uusi)

Iloinen tervehdys Satakunnan Maallikkotuomarit ry:n perinteisestä puurojuhlasta

Vietimme jälleen lämminhenkistä puurojuhlaa Porin Oikeustalolla kera jou-lupuuron ja täytekakkukahvien. Laamanni Jorma Väyrynen myönsi myös yhdelletoista ansioituneelle lautamiehelle herastuomari-arvonimen.

Yhteiskuvassa (**vas.ylhäällä**) laamanni Väyrynen, herastuomarit Ritva Hannukainen, Jani Nummi, Tiina von Hertzen, Kimmo Tuomi, Eveliina Yski, Aki Mäki, Erja Pohjala vierellään Suomen Maallikkotuomarit ry:n uusi puheenjohtaja

Janne Heilimä. Hänelle myönnettiin hopeinen ansiomerkki jo vuosikokouk-sessa Oulussa.

Alla vas, herastuomarit Pia Erake, Anne Puutio sekä Eeva Uusimäki sekä hopeisen ansiomerkin kiitollinen saaja herastuomari Tarja Linnanketo.

Valitettavasti herastuomari-arvon saanut **Petri Saarenpää** ei voinut osallis-tua tilaisuuteen.

Oikein rauhaisaa Joulun odotusta ja onnellista tulevaa vuotta!

Teksti T.Linnanketo, kuva Kim SuRan

Tervetuloa kulttuurikaupunki Hämeenlinnaan

Olemme hyvin iloisia, että vuoden 2021 lautamiespäivät on päätetty pitää Suomen vanhimmassa sisämaakaupungissa, Hämeenlinnassa.

Hämeenlinnan kaupungin perusti kenraalikuvernööri Pietari Brahe vuonna 1639. Kaupunki tunnetaan vahvana hallinto- ja koulutuskaupunkina, joskin elinkeinorakenteemme on uusiutunut merkittävästi toimintaympäristön muuttuessa ja haas-taessa vanhoja toimintamalleja.

Hämeenlinnan sijainti on erinomainen. Keskellä nauhamaista Suomen Kasvukäytävää Helsingistä Hämeenlinnan kautta Tampereelle ja Sei-näjoelle vaikutuspiirissämme on 2/3 suomalaisista. Kasvukäytävän merkitystä koko Suomen kannalta osoittavat useat tekijät. 50 % Suomen BKT:sta, yli 40 % suomalaisten työpaikoista ja yli 50 % yritysten liikevaihdosta syntyy sen vaiku-tusalueelta.

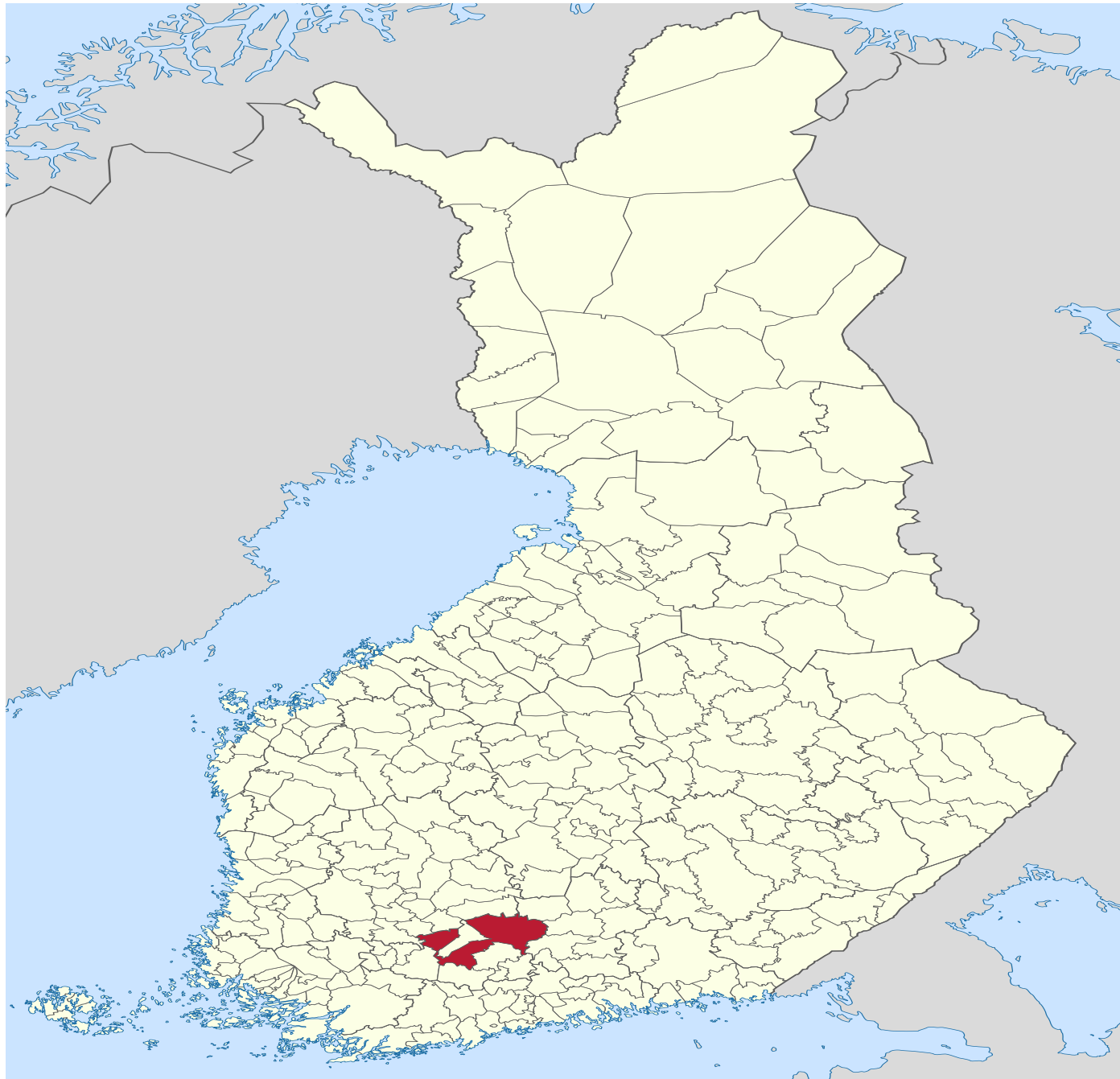
Nykyisin 68.000 asukkaan Hämeenlinna on elinvoimainen ja aito kulttuurikau-punki. Sloganimme mukaisesti olemme 'ihan lähellä' kaikkea. Kulttuurilla on Hämeenlinnassa vahvat perinteet, kaupungissa on vaikuttanut ja vaikuttaa useita kulttuuripersoonia, kuuluisimpana säveltäjämeestari Jean Sibelius, jonka syntymäkotipaikka sijaitsee kaupungissa. Hämeenlinnan kaupunki on myös perusta-nut säveltäjämeestarin kunniaksi 100 hehtaarin suuruisen suojelualueen, Sibe-liuksen Metsän Aulangon alueelle. Aulangon näkötorjasta avautuvan suoma-laisen kansallismaiseman sanotaan inspiroineen säveltäjämeestaria useiden teosten luomisessa.

Vanhan verkatehtaan miljö Vanajaveden rannalla on muutettu ja kunnostettu hämeenlinnalaisen kulttuurin kehdoksi. Kokous- ja kongressikeskus Verkateh-das on paitsi kokouskeskus myös kulttuurin keskus. Alueella sijaitsee kaupun-ginteatteri, taidemuseo, lastenkulttuurikeskus ARX ja useita kulttuurin harras-tusyhteisöjä.

Hämeenlinnan kaupungin puolesta toivotan teidät kaikki lämpimästi viihty-mään ja tutustumaan Hämeenlinnaan ja sen mahdollisuuksiin.

Timo Kenakkala
Kaupunginjohtaja

Hämeenlinna (ruots. Tavastehus) on Suomen kaupunki Vanajaveden rannalla Kanta-Hämeen maakunnassa. Se on Kanta-Hämeen maakunnan keskus ja vuonna 1639 perustettuna Suomen vanhin sisämaakaupunki. Hämeenlinna tunnetaan perinteikkäänä hallinto-, koulu- ja kulttuurikaupunkina.

Hämeenlinnan väkiluku on 67 713, jolloin se on 14:nneksi suurin kaupunki Suomessa.

Lähde: Wikipedia

Suomen Maallikkotuomarit ry järjestää 20.-21.3.2021 lautamiespäivät Hämeenlinnassa ja juhlistaa samalla 50-vuotispäiviään.

Vaikka parhaillaan toteutettavan hallitusohjelman mukaan lautamiesjärjestelmä säilytetään, on lautamiesten käyttö käräjäoikeuksissa vähentynyt viime vuosikymmenten aikana merkittävästi. Kuten tiedetään, on lautamiesjärjestelmä ollut maassamme käytössä jo Ruotsin vallan ajoista lähtien. Kuningas Kristofferin maanlaki vuodelta 1442 määräsi, että kihlakuntaan nimitetään lautamiehiksi kansan keskuudesta 12 vapaaehtoista miestä. Aateliset, papit ja upseerit eivät olleet kelpoisia lautamiehiksi.

Lautamiesjärjestelmän säilyttämistä on viime muutosten yhteydessä perusteltu monilla syillä, kuten kansan oikeustaju, oikeuslaitoksen luottamuksen ylläpitäminen, tuomioistuinten demokraattinen kontrolli ja lautamiesten paikallistuntemus.

Itselläni on kokemusta työskentelemisestä tuomarina lautamiesten kanssa jo kihlakunnanoikeudessa ennen alioikeusuudistusta ja kaikissa sen jälkeisissä käräjäoikeuden kokoonpanoissa. Säännöllinen rikosasioiden käsitteleminen kolmen lautamiehen kanssa on muistoissani lautamiesjärjestelmän kulta-aikaa, kun ratkaisuja sai tehdä ja siihen liittyviä ajatuksia jakaa tutuiksi tulleiden lautamiesten kanssa. Yhteistyö oli sujuvaa, eikä juttujen istuminen ollut niin yksinäistä kuin nykyään. Tosin ammattituomarikokoonpanojen käytön lisääntyminen on tuonut tähän viime vuosina helpotusta.

Luottamus oikeuslaitoksen toimintaan on välttämätön osa sen asianmukaisia toimintaedellytyksiä. Lautamiesten osallistuminen on osaltaan lisännyt sitä, kun näin muilla kuin ammattituomareilla on ollut mahdollisuus osallistua lainkäyttöön ja vähentää siihen tietämättömyyden kautta helposti liitettäviä epäluuloja.

Toinen hallitusohjelman lautamiesjärjestelmää koskeva kirjaus koskee lautamiesten valintatavan uudistamista tuomioistuinten riippumattomuutta ja puolueettomuutta vahvistavasti. Pidän tätä kannatettavana.

Kanta-Hämeen käräjäoikeus onnittelee Suomen Maallikkotuomarit ry:tä merkkipäivän johdosta ja toivottaa osallistujat tervetulleiksi Hämeenlinnaan.

Petteri Palomäki
Laamanni
Kanta-Hämeen käräjäoikeus

Yhteystiedot:

Puheenjohtaja
Herastuomari Janne **Heilimä**
puh. 0400 797 700
janne.heilima@ahlaistenkievari.fi

Varapuheenjohtaja
Lautamies Olavi **Kuikka**
puh. 040 543 7607
olavi.kuikka@gmail.com

Järjestösihteeri
Lautamies Marge **Miettinen**
puh. 040 650 6474
marge.mietti@gmail.com

Jäsen
Lautamies Petri **Himanen**
puh. 044 362 0620
petri.himanen@gmail.com

Jäsen
Lautamies Pentti **Kapanen**
pentti.kapanen@gmail.com
puh. 0400 548 179

Jäsen
Lautamies Hanna **Yli-Liipola**
yliliipola@gmail.com

20.3.2021

HÄMEENLINNA

Tuomioistuinvirasto
Domstolsverket

KUTSU

yhdistyksemme
50-vuotisjuhlaan

*

Juhla

Lauantai 20.3.2021

kello 18.00 – 19.00

Hämeenlinnan kaupungin vastaanotto Ravintola Raatihuone

kello 20.00 -

50-vuotis juhlaillallinen Ravintola Raatihuone

*

Sunnuntai 21.3.21

kello 09.00 Lautamieskirkko, Hämeenlinnan kirkko (n.400m)

Kirkkoherra Kimmo Reinikainen

kello 11.00 Maallikkotuomarit ry:n vuosikokous, Raatihuone

*

Mahdolliset huomionosoitukset pyydämme
ohjaamaan yhdistyksemme tilille

*

Tervetuloa

Suomen Maallikkotuomarit ry:n

Hallitus

*

Varauspäivään 31.1.2021 mennessä

yliliipola@gmail.com

Puh. 0400 797 700

OHJELMA

Lauantai 20.3.2021

Päivän teema: Järjestäytynyt rikollisuus

Kello 09.00 – 11.00 Osallistujien vastaanotto, ilmoittautuminen ja
tulokahvit, Raatihuone

**Kello 11.00 – 11.15 Lautamiespäivien avaus, puheenjohtaja
Janne Heilimä**

Kello 11.15 – 11.35 Kanta-Hämeen käräjäoikeuden tervehdys

Kello 11.35 – 12.00 Ylijohtaja Riku Jaakkola Tuomioistuinvirasto

Kello 12.00 – 12.25 Leena Einistö KRP

Kello 12.25 – 12.50 Erikoissyöttäjä Timo Honkaluoma

Kello 12.50 – 13.30 Lounas, Raatihuone

Kello 13.30 – 14.00 Asianajaja Juho Juusela

Kello 14.00 – 14.15 Tauko, kahvit

Kello 14.15 – 15.15 Toimittaja Markku Uhari, Hämeen Sanomat

Kello 15.15 – 15.30 Päivän päätössanat
Suomen Maallikkotuomarit ry:n puheenjohtaja
Janne Heilimä

Kello 15.30 **Majoittuminen Hotelli Emilia**

Suomen Maallikkotuomarit ry
Finlands Lekmannadomare rf

ILMOITTAUTUMISLOMAKE

LAUTAMIESPÄIVILLE JA VUOSIKOKOUKSEEN HÄMEENLINNAAN 20-21.3.2021

Ilmoittautuminen seminaariin, kaupungin vastaanottoon, illalliselle ja vuosikokoukseen. TÄYTÄ LOMAKE TEKSTAAamalla!

Lautamies Herastuomari Olen Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsen En ole jäsen
Liityn jäseneksi ja maksan jäsenmaksun jolloin saan osallistua jäsenhinnalla. Liittymislomake on tässä lehdessä.

Etunimi _____ Sukunimi _____
Katuosoite _____ Sähköposti _____
Postinumero _____ Postitoimipaikka _____
Puhelin _____ Käräjäoikeus _____

Osallistuminen lauantaina 20.03.2021
- seminaari klo 11.00 – 15.30
- Hämeenlinnan kaupungin vastaanotto klo 18.00 – 19.30
Seminaaripaketin hinta sisältää tulokahvin, lounaan, iltapäiväkahvin ja kaupungin vastaanoton 38 € (perheen jäsen 40 €)

50-V. Iltajuhla klo 20.00 – 23.00
- Juhlailillinen ympyröi 68 € (perheen jäsen 70 €)

Osallistuminen sunnuntaina 21.03.2021
- lautamieskirkko Hämeenlinnan kirkko klo 9.00 – 9.30
- ilmoittautuminen vuosikokoukseen klo 9.30-10.30
- vuosikokous Raatihuoneen klo 10.45 –
- lounas klo 13.00 – 14.00
Hinta yhteensä 123 € (perheen jäsen 132 €)

Lautamiehen perheenjäsen voi osallistua luennoille
Sunnuntain hinta sisältää kahvitarjoilun kokoustilassa ja lounaan.

Ympyröi ruoka vaihtoehto Liha Kala Kasvis

Erityisruokavaihtoehto: laktoositon gluteeniton muu erityistoivomus: _____

Varaa osallistumismahdollisuus maksamalla seminaarimaksut alla olevalle tilille viimeistään 20.2.2021
Suomen Maallikkotuomarit ry: **Länsi-Suomen OP FI64 5700 8120 5960 31 viite 95617.** Merkitse suorituksesi tähän
_____ €

Lähetä tämä ilmoittautumislomake osoitteeseen:
Hanna Yli-Liipola
Tuohituntie 68, 25130 Muurla
yliiipola@gmail.com

✂ ----- ✂ leikkaa itsellesi muistilapuksi ----- ✂

Yöpyminen on varattava itse Hotelli Emilia Hämeenlinnasta 20.02.2021 mennessä, varauksen voimassaoloaika päättyy silloin.

Hotelli Emilia, Raatihuoneenkatu 23, 13100 Hämeenlinna puh. +358 3 6122106
Varauskoodi: MAALLIKKOTUOMARIT, tai email

Yöpyminen Hotelli Emilia, Hämeenlinna
- yhden hengen huoneessa
- kahden hengen huoneessa
Huonehinnat sisältävät buffet-aamiaisen, hotelliasukkaiden saunavuoron, internet yhteyden.
Majoitus maksetaan suoraan hotelliin
Huonekaverin nimi, jos on tiedossa _____

Huonekaverin ilmoittautuminen omalla lomakkeella!

Majoitus maksetaan suoraan hotelliin
Hotelli Emilia Hämeenlinna, Raatihuoneenkatu 23, 13100 Hämeenlinna

Lautamiespäivien järjestelyjä koskeviin tiedusteluihin vastaa
Herastuomari Janne Heilimä, +358 4005797700
Huom! Tiedustele koulutuspäivän matka-avustusta käräjäoikeudeltasi!

Suomen lautamiehet ry
Finlands nämndemän rf

LAUTAMIESTUOTTEET - suomalaista muotoilua

Myynnissä koulutustapahtumissa- Hanki itsellesi tai anna lahjaksi!

Herastuomarin
Rintamerkki 20 €
Kalvosinnapit 50 €
Solmionpidike 40 €

Lautamiehen
Rintamerkki 10 €
Solmionpidike 22 €
Kalvosinnapit 32 €

Kultasormus
herastuomarille
tai lautamiehelle
erikoistilauksesta

Suomen lautamiehet
ry:n standaari 45 €

Tuomarinvalatodistus
10 €/kpl

Avaimenperä / poletti
3,50 €/kpl tai 10 €/3 kpl

Herastuomarin
arvonnimikirja 10 €/kpl

Tilaukset:
www.maallikkotuomarit.fi -Lautamiestuotteet
Sposti janne.heilima@ahlaistenkievari.fi
tai 0400 797 700

SMT ry:n jäsenille
ALENNUS 20 %
Tehkää yhteistilauksia niin
säästättä postituskuluissa

Teknisistä syistä värit kuvissa eivät täysin vastaa todellisia, kullatut ovat
kullanvärisiä. Seuraavassa numerossa paremmat kuvat ja asettelu.

Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsenyys ja jäsenedut

Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsenenä voivat olla kaikki lautamiehinä istuvat tai istuneet henkilöt.

* Lautamiehen tehtävä on määräaikainen, yhdistyksen jäsenyys pysyvä *

Muita jäsenetuja

Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsenedut

* Kaikki jäsenet saavat liittymislahjana jäsenmerkin joka on kullankorvainen pinssi ja 40-vuotisHistoria –kirjan niin kauan kuin kirjoja riittää

* Osallistuminen Lautamiespäiville ja Koulutusristeilylle jäsenhinnalla

* Mahdollisuus lisätä ammatillista osaamista maallikkotuomarina

* Maallikkotuomari -lehti kaksi kertaa vuodessa kotiin kannettuna

* Yhteisöllistä toimintaa ja lautamiesperinteen jakamista paikallisten toimikuntien kanssa

* Lautamiestuet 20 %n jäsenalennuksella

- lautamies- ja herastuomarimerkit ja -korut ym. tarvikkeet

- imago-tuotteita myös muille kuin lautamiehille

* Sopimusyhtiöiden tarjoamia laivaristeilyjä ja majoituspalveluja

Huom!

Sopimusyhtiöiden tarjoamien jäsenetujen hyödyntäminen edellyttää voimassaolevaa Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsenyyttä mikä on voitava todistaa jäsenkortilla ja maksutositteella.

RISTEILYJÄ HELSINGISTÄ JA TURUSTA

VIKING LINE

Viking Linen tarjoaa edullisieristeilymatkoja Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsenille. Päivittäin useita reittivaihtoehtoja, sekä kestoaltaan eripituisia risteilymatkoja osoitteesta: <http://www.vikingline.fi/edut/lautamiehet>.

Lisätietoja ja matkavaraukset osoitteesta www.vikingline.fi, myyntipalvelusta puh. 0600-41577 tai matkatoimistostasi. Pidätämme oikeudet muutoksiin.

Tallink Silja Oy

Tarjoaa sopimusasiakkaille kuukausittain vaihtuvia erikoisetuja vapaa-ajan matkustukseen osoitteessa: <http://www.tallinksilja.com/fi/trips/discounts/offersForUnions.htm>

Tallink Silja ja Club One tarjoaa Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsenille ilmaisen liittymisen Club One -jäseneksi suoraan kanta-asiakasohjelman Silver-tasolle. Katso edut www.clubone.fi ja liity Club One asiakkaaksi www.clubone.fi/erikoisliittymisen SMT ry:n jäsennumerolla **10777**.

Jos olet jo Club Onen Bronze -tason jäsen, siirrämme sinut Silver-tasolle, ilmoitathan tuolloin Club One -kanta-asiakasnumerosi: erikoisliittymiset@tallinksilja.com.

Hintatiedot ja varaukset Club One, p. 0600 152 68

MAJOITUSETUJA

S-ryhmän kaksi hotelliketjua tarjoavat jatkuvasti vaihtuvia jäsenetuja osoitteessa: <http://liitonjasenedut.s-hotels.fi>

Sokos Hotelleja on käytössänne 30 eri paikkakunnalla Suomessa, kaksi Tallinnassa (Original Sokos Hotel Viru ja Solo Sokos Hotel Estoria) sekä kolme Pietarissa (Original Sokos Hotel Olympia Garden, Solo Sokos Hotel Palace Bridge ja Solo Sokos Hotel Vasilievsky. Lisäksi käytössä on kuusi Radisson Blu Hotellia (Helsinki, Espoo, Turku ja Oulu). Lisätietoja myös keskusmyyntipalveluista: Sokos Hotellit p.020 1234 600, Radisson Blu Hotellit p. 020 1234 700.

Cumulus City&Resort

Restel Hotel Groupin edut SMT ry:n jäsenille v. 2017 ovat valittavissa 44 hotellissa kautta Suomen

Cumulus-, Rantasipi- ja Holiday Inn-hotellit sekä Helsingissä Hotelli Seurahuone, Hotel Indigo ja Hotel Crowne Plaza.

Restel Hotel Group tarjoaa etuja sekä vapaa-ajan matkustamiseen että liikematkustamiseen.

Jäsenyydestä on mainittava varatessa: varaukset ja tarkemmat hintatiedot varauskeskuksestamme my.reservation@restel.fi tai p. 020 055 055.

Liity Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäseneksi!

Jokainen kärkeäjoikeudessa toimiva tai **toiminut lautamies voi olla Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsen.**

Jäsenmaksu vuodelle 2018 on 42 euroa tai voit maksaa koko kauden (3a) kerralla 108 euroa.

Jäseneksi ilmoittautumiset ja osoitteenmuutokset järjestösihteerille sähköpostilla: jarjestosihteeri@maallikkotuomarit.fi

*** KERRAN LAUTAMIES ON AINA LAUTAMIES ***